Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.00 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $6.50
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

V

KRISLAI

Dar viena bėda.
Generolai be armijos.
Budelio baimė.
Kai kantrybė išsisėmė.
Bet faktas pasilieka.
Juodašimčių globotojai.
Kodėl nesinaudojama proga?

Rašo **A. BIMBA**

Mūsų bendradarbis Ignas Bečis rašo, kad valdžia "patarė" uždaryti Newarko Lietuvių Paskolos ir Budavojimo Bendrovę. Šėrininkams nebeliko kitos išeities, kaip tik išpildyti valdžios "patarimą."

Nežinia, kiek šėrininkai turės nuostolių. Bendrovei vadovavo mums seniai žinomi tautiški graboriai su Trečioku pryšakyje.

Tai dar viena skriauda lietuviams. Tai dar viena pamoka, kad tos nelaimingos veislės žmonėmis negalima pasitikėti. Jiems rūpi tik savo interesai, o ne visuomenės. Jie patrijotai tik tiek, kiek tas pagelbsti jų kiauriems kišeniams ir dideliems pilvams.

Pronaciška spauda su pasididžiavimu praneša, kad New Yorke susiorganizavęs "Baltijos Tautų Komitetas." Jį sudarė iš Tarybinės Lietuvos, Tarybinės Latvijos ir Tarybinės Estijos pabėgusieji Hitlerio pastumdėliai.

Komiteto tikslas kovoti prieš Sovietų Sąjungą ir pagelbėti fašistinei Ašiai. Tiesa, tą savo tikslą jis gražiai apmaskavo "Baltijos tautų nepriklausomybe."

Gaivalai, kurie sudarė tą komitetą, nieko neturi ir nieko neatstovauja. Pavyzdžiui, nuo lietuvių įeina pulk. Grinius ir K. Pakštas, kurie atstovauja "Lietuvių Tautinę Tarybą," kuri viso labo teturi septynius ar devynius narius. Ir jie drįsta kalbėti visų lietuvių ir visos Lietuvos vardu.

Panaši istorija su estais ir latviais apgavikais. Jie atstovauja negyvuojančias "Latvių Pasaulio Sąjungą" ir "Estų Pasaulio Sąjungą."

Tai generolai be armijos, be įtakos ir be sąžinės.

Mūsų korespondentas stebisi, kad Philadelphijon atsibaladojus Smetonai jį visur lydėjo tokia skaitlinga policija.

Nereikia stebėtis. Budelis Smetona bijo lietuvių, bijo žmonių. Jis turi turėti tvirtą jėgos apsaugą, nes kur tik jis eina, tai jam kinkos dreba.

Be tvirtos policijos apsaugos tas nevidonas negalėtų pasirodyti Amerikos lietuvių visuomenėje.

Sakoma, kad lapkričio 22 dieną "Amerikos" redaktorius Juozas Laučka apturėjo didelį smūgį. Ta nelaimė jį ištiko Bayonnės didelėje iškilmėje, kurią suruošė vietinė parapija. Vargšą, sakoma, parapijonai nuujo nuo estrados.

Laučka bandęs pamandravoti savo ilgu liežuviu, paleisdamas jį darban prieš Sovietų Sąjungą. Klausovams išsisėmus kantrybė ir jie prieš Juozapą sukilę.

Vaišių pirmininkas, kun. Kemežis, turėjęs Laučką gelbėti, paliepdamas jam savo nešvarią burną užsidaryti ir pradėdamas liaudišką dainelę apie "kaime mergelę" dainuoti.

Gruodžio 1 dienos "Naujienose" Grigaitis prirašė dvi špaltas teisinimui savo provokacijos. Girdi, jis išvertė ir paskelbė Willkie prakalbos nepasakytą paragrafą tada, kada apie jį visuomenė jau žinojus.

Tas tik reiškia, kad kiti provokatoriai pirmiau prieš Grigaitį paskelbė tai, ką valdžios karo sekretorius Stimson prašė neskelbti.

(Pabaiga 5-tame pusl.)

No. 284 LAISVĖS ANTRAŠAS: 427 LORIMER STREET Telephone: STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Gruodžio-Dec. 4, 1942 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXII. Dienraščio XXIV

SIAUČIĄ SPRENDŽIAMIEJI MŪŠIAI ŠIAURINĖJ TUNISIJOJ

SOVIETŲ KARIAI VIS TRIUŠKINA NACIŲ LINIJAS

Maskva, gruod. 3. —Raudonoji Armija prakirto daugiau spragų vokiečių apsigynimo linijose tarp Rževo ir Velikije Luki, centraliniame fronte, o į pietus nuo Stalingrado sudaužė visą nacių diviziją, užėmė tvirtoviškai apdrūtintą kalvą ir atmetė priešus iki penkių mylių atgal. Nuo tos kalvos dabar sovietinės kanuolės bombarduoja kelius, kuriais vokiečiai norėtų įgabent reikmenų ir pastiprinimų saviškiams Stalingrado ribose.

Į šiaurių vakarus nuo Stalingrado raudonarmiečiai taipgi užėmė vieną kariniai-svarbią aptvirtintą kalvą.

Abiejuose frontuose raudonarmiečiai užmušė dar 3,800 hitlerininkų.

Taigi per dvi pirmąsias šio ofensyvo savaites sovietiniai kovotojai sunaikino bei nelaisvėn paėmė jau daugiau kaip 166 tūkstančius priešų. Tuo tarpu jie sudaužė ir sudegino šimtus Hitlerio tankų.

Dabar Sovietų kariuomenė, tarp kitko, sulaužė vokiečių apsigynimo linijas svarbiame sektoriuje į pietų vakarus nuo Rževo ir užėmė dar kelis miestelius bei kaimus į rytus nuo Velikije Luki geležinkelio mazgo.

Pravda rašo, jog dabar centraliniame fronte siaučia "baisiai smarkūs mūšiai."

Vokiečiai Jau Nepasitiki Hitleriu

Stockholm, Šved. — Iš Berlyno atėję privačiai pranešimai tvirtina, kad "paprastieji vokiečiai" jau prarado pasitikėjimą Hitleriu.

Berlyniečiai šneka: "Vietoj rūpintis vokiečių kareiviais tarp Rusijos sniegų, tai Hitleris savo palociuje Berchtesgadene, saugioj vietoj kalnuose, praleidžia valandų valandas besigrožėdamas Mona Lisa paveikslu, kurį jis pavogė iš Francijos."

Berlyne girdėt ir kitų blogų kalbų apie Hitlerį.

Daugelis vokiečių nusiminę dėl nepasisekimų sovietiniame fronte, girtuokliauja, maukdami naminę degtinę; dažnai barasi ir pešasi gatvėse ir grubijoniškai elgiasi abelnai, kaip sako tie pranešimai.

Berlyno gatvės yra pilnos sunkiai sužeistų kareivių—bekojų, berankių, su suardytais veidais, apakintų ir kt.

London. — Talkininkai suplieke nacių tankus Šiaur. Tunisijoj.

Romualdas Jausonas ir Kazys Grigaitis, — lietuviai automatininkai — lietuviškojo tautinio Raudonosios Armijos pulko kovotojai. (Nuotrauka padaryta 1942 m. gegužės mėn.)

RAUDONARMIEČIAI UŽĖMĖ DAR EILĘ TVIRTOVIŠKŲ PUNKTŲ STALINGRADO SRITY IR CENTRALINIAME FRONTE

Sovietų Oficialiai Pranešimai

MASKVA, gruod. 3. — Šiandieninis Sovietų pranešimas sakė:

Mūsų kariuomenė gruod. 2 d. Stalingrado srityje ir centraliniame fronte, nugalėdama atkaklius fašistų pasipriešinimus, toliau vedė ofensyvus tomis pačiomis kryptimis, kaip ir pirmiau, ir užėmė dar kelias apgyventas vietas.

Viename sektoriuje Stalingrado fabrikų vietovės buvo sunaikinta kuopa priešų pėstininkų.

Rytinėse Dono upės pakrantėse, į šiaurvakarius nuo Stalingrado, Sovietų kariuomenė darė ofensyvius žygius, nugalėjo atkaklius hitlerininkų pasipriešinimus,

(Tąsa 5 puslap.)

PRAŠOME ĮSITĖMYTI!

Draugai, kurie gavote "Scrolls" pasveikinimų nuo Liet. Kom. Sov. Sąjungai Gelbėti, prašome tuos "Scrolls" sugrąžinti ne vėliau kaip 7 d. gruodžio, nes mes turime juos tuoj priduoti Russian War Relief ofisui. Taipgi įsitėmykite, negalėsime vardų nuo tų "Scrolls" paskelbti todėl, kad RWR ofisas tuoj reikalauja jų, ir užimtų daug laiko ir vietos laikraštyje paskelbti tuos vardus. Yra suviršu 300 "Scrolls" išsiuntinėta, ir surašyt visus vardus, sustatyt ant Intertype, užimtų daug laiko, nepaspėsime priduot RWR ofisui nuvežimui į USSR archyvą. Manome, kad draugai tai supras ir paaiškins kitiems.

Tariame širdingai ačiu už jūsų kooperaciją!

L. K. S. S. G.,
46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Talkininkai Nuskandino Siunčiamus Fašistam Pastiprinimus

London, gruod. 3.— Anglų ir amerikiečių laivyno ir oro jėgos sunaikino keturis fašistų laivus, kuriais per Viduržemio Jūrą plaukė vokiečiai ir italai su ginklais ir amunicija pastiprint saviškius Tunisijoje. Talkininkai, be to, nuskandino žibalinį Ašies laivą ir du naikintuvus, kurie lydėjo fašistų transporto laivus į Tunisiją.

Anglų Orlaiviai vėl Smarkiai Bombardavo Vakarinę Vokietiją

London, gruod. 3. — Apie 120 Anglijos orlaivių atakavo Frankfurtą ir kitus nacių karinius pramonės centrus vakarinėje Vokietijoje.

Šeši anglų lėktuvai negrįžo iš šio žygio.

Boston. — Paskutinėmis skaitlinėmis, tai Bostono Cocoanut Grove gaisre žuvo 490 žmonių.

Lietuvaitės ir Lietuviai Žuvę Bostono Gaisre

Helena Cafarella-Bartkevičiūtė, žuvusi Bostono gaisre

Nuo savo specialio korespondento "Laisvė" gavo daugiau žinių apie lietuvius žuvusius per gaisrą Cocoanut Grove kliubo salėje Bostone, praeito šeštadienio naktį.

Mūsų korespondentas pranešė, jog Mrs. Felix Cafarella, mirusioji toj nelaimėj, tai buvo Helena Bratlevičiūtė (galbūt, Bartkevičiūtė) iš Brockton, Mass.

Gaisre žuvo ir lietuviai John J. Povelis (Powell) su žmona Josephina, Helenos Bartkevičiūtės seseria. Jiedu gyveno Cambridge, Mass.

Rytojaus numeryje italpinsime paveikslą brocktonietės Stefanės Svikliūtės, kurią taipgi ištiko mirtis toje tragiškoje nelaimėje.

Amerikiečiai ir australai nušovė žemyn 2 japonų orlaivius ties Naująja Guineja.

TALKININKAI SUSKALDĖ Į 3 DALIS AŠIES JĖGAS TUNISIJOJ

Amerikiečiai ir Anglai Sumušė Smarkiausią iki šiol Nacių Ataką; Anglų Laivynas Bombarduoja Fašistus Tunisijoj

London, gruod. 3. — Anglų karo laivai bombarduoja vokiečius ir italus ir tuomi pridengia Anglijos ir Amerikos kariuomenę, kuri grumiasi pirmyn pajūriais linkui Bizertės ir Tuniso, šiaurinėje Tunisijoje.

Neoficialiai vakarykščiai pranešimai teigė, kad talkininkų kariuomenė pasiekė jūros krantus tarp Bizertės ir Tuniso, perkirsdama fašistam susisiekimus sausuma tarp tų dviejų miestų.

Vokiečiai padarė didžiausią iki šiol kontr-ataką prieš amerikiečius - anglus ties Tebourba, 19 mylių į vakarus nuo Tuniso. Talkininkai ištaškė fašistų ataką, padarydami jiem skaudžių nuostolių ir priversdami priešus pasitraukt atgal.

Morokko radijas sakė, jog Pirmoji anglų armija visiškai užvaldė pajūrio vieškelį tarp Tuniso ir Bizertės.

Francūzų ir amerikiečių kariuomenė, pasiekusi jūrą tarp Sfaxo ir Gabes, pietiniai-rytinėje Tunisijoje, užima vis platesnį pajūrio ruožtą toje srityje.

FAŠISTŲ KARIUOMENĖ SUSKALDYTA Į TRIS ATSKIRUS GABALUS

Tokiu būdu fašistų jėgos tapo suskaldytos į tris (ar keturias) dalis — Bizertės apylinkėje, Tuniso srityje ir Sfax ir Gabes ruožte. Pastarojoj vietovėj talkininkai užkirto fašistam kelią atsiųst vokiečių-italų kariuomenės iš vakarinės Libijos į talką Ašiai Bizertės-Tuniso fronte.

Bet priešai tame Tunisijos kampe vis dar gauna pastiprinimų iš Sicilijos, Italijos salos.

Naujausios žinios teigia, jog siaučia sprendžiamieji mūšiai už kokio tuzino mylių nuo Bizertės ir Tuniso.

FAŠISTAI STIPRŪS TUNISIJOS ORE

Vokiečiai ir italai telkia vis daugiau savo orlaivių į Bizertės - Tuniso sritį.

Amerikinės NBC radijo kompanijos korespondentas pranešė iš priekinio talkininkų štabo, jog jiem ten

(Tąsa 5-me puslapyje)

"LAISVĖS" VAJUS

Philadelphijos vajininkai pralenkė Stripeiką, bet nepajėgė šį sykį pralenkti Žukauskienės, kuri stipriai laikosi pirmoj vietoj. Iš philadelphiečių gavome sekamai: Drg. Balukevičienė prisiuntė 4 atnaujinimus; A. Smith 4 atnaujinimus; Griciūnas atsinaujino ir drg. Lukoševišius prisiuntė vieną naują prenumeratą ir 2 atnaujinimus. Matyt, philadelphiečiai puikiai talkoj veikia.

J. Bakšys prisiuntė dvi naujas prenumeratas ir pluoštą atnaujinimų, bet vis tiek pasileika toj pačioj vietoj.

S. Penkauskas - P. Tamašauskas prisiuntė 3 naujas prenumeratas ir atnaujinimų. Po biskį kyla punktais, gerai.

S. Puidokas (su Padgalsko pagalba) pralenkė J. Kazlauską; gavome pluoštelį atnaujinimų.

P. Bečis įšoko į dovanų ruožtą, nustumdamas žemyn Blažionį ir Čiuladą. Great Neckas žygiuoja!

Sekami vajininkai prisiuntė atnaujinimų: P. Žirgulis, Rochester, N. Y.; S. Kuzmickas, Shenandoah, Pa.; P. J. Martin, Pittsburgh, Pa., ir M. Smitravičienė, Detroit, Mich.

Naujų skaitytojų ir atnaujinimų gavome nuo šių vajininkų: J. Striška, Sudbury, Canada (3) ir nuo Baltimorės vajininkų (per Žemaitį) vieną. Taipgi gavome naują prenumeratą ir atnaujinimą nuo A. Buivido, Dorchester, Mass.

Nuo šių pavienių skaitytojų gavome naujų prenumeratų: Jos. Shukis, So. Boston, Mass.; Jos. Shopes, New Britain, Conn., ir nuo drg. Seliskienės, brooklynietės.

Tai gražus pasidarbavimas. Laukiama daugiau!

Dovanų ruožte šiandien yra:

K. Žukauskienė, Newark, N. J.	**3190**
Philadelphijos Vajininkai	**3145**
A. Stripeika, Elizabeth, N. J.	**2881**
Svinkūnienė ir Meisonienė, Waterbury, Conn.	**2746**
J. Bakšys, Worcester, Mass.	**2488**
S. Penkauskas—P. Tamošauskas, Lawr., Mass.	**1389**
S. Puidokas, Rumford, Me.	**1263**
J. Kazlauskas, Hartford, Conn.	**1175**
J. Mockaitis, Bridgeport, Conn.	**1048**
P. Bečis, Great Neck, N. Y.	**848**

(Tąsa 5-me puslapyje)

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.
Every day except Sunday
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President Jos. Weiss
Secretary Treasurer J. Gasiunas
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.00
United States, six months	$3.25
Brooklyn, N. Y., per year	$6.50
Brooklyn, N. Y., six months	$3.50
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$7.00
Canada and Brazil, six months	$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Dėl Karo Žinių Įvertinimo

Pora atvejų prezidentas Rooseveltas įspėjo Amerikos žmones laikytis normos tuomet, kai jie skaito pranešimus iš karo frontų. Jis patarė mums nesidžiaugti perdaug iš mūsų laimėjimų, neliūsti iš pralaimėjimų. Kai frontuose verda mūšiai, visko galima tikėtis: laimėjimų ir pralaimėjimų.

Suėmus viską krūvon, Amerikoje šiuo metu yra pasidalinimų net ir tuose žmonėse, kurie mums kasdien aiškina, dėsto karo eigą. Vieni jų atrodo perdideli optimistai, kiti — perdideli pesimistai. Vieniems viskas gražu, saulėta, kitiems viskas juoda, tamsu.

Vidutiniam piliečiui kai kada atrodo kai kurie dalykai pralaimėti, kuomet, iš tikrųjų, jie yra mums laimėjimai.

Pasitaiko ir taip, kad karo eigoje tenka priešą įsileisti į tam tikras vietas, kad paskui jį ten sunaikinti, kad jis už tai užmokėtų dešimteriopai.

Mūsų dienraštis visuomet stovėjo už perdavimą skaitytojui žinių kiek galint bešališkiau, be perdėjimų, be jokių "pazalatinimų." Mūsų nusistatymas visuomet buvo tokis, kad karas bus laimėtas ne redakcijose, bet karo frontuose.

Tačiau, mes esame giliai įsitikinę, ir tuo bandome įtikinti skaitytoją, kad fašistinė Ašis bus sunaikinta. Pradžioje šių metų mes skelbėme, kad jei antrasis frontas Europoje bus atidarytas, tai Hitleris bus nugalėtas dar šiemet. Ir tą mūsų teigimą šiandien liūdija Tarybų Sąjungos kovotojų vedami ofensyvai. Deja, antrojo fronto Europoje šiemet neatidarėme ir dėl to Hitleris ir jo klika turbūt šiemet dar išgelbės savo kailį.

Bet 1943 metai, atrodo, tikrai padarys galą hitlerizmui Europoje.

Greitesniam karo laimėjimui, beje, neužtenka tik norų ir laukimo "gerų žinių" iš frontų. Reikia dirbti—stiprinti krašto karines pastangas, pirkti karo bonus, kovoti prieš vietinius Hitlerio agentus, kurie visaip bando kenkti karui laimėti. Tik smarkiai, patrijotiškai dirbdami mes pasieksime pergalę!

Dar Vis Nėra Pilnų Davinių

Prezidentas Rooseveltas pareiškė spaudos korespondentams pereitą antradienį, kad jis dar nėra gavęs pilnų davinių apie tai, kas atsitiko Toulono uoste prieš savaitę laiko. Tai yra, jis dar vis nežino, ar ten buvo nuskandinti visi francūzų karo laivai, ar tik dalis.

Tą pačią dieną, kai tie francūzų karo laivai buvo skandinami, Vichy radijo skelbė, kad jie visi nuleisti jūros dugnan. Tačiau Paryžiaus ir Berlyno radijo tvirtino, jog tik dalį laivyno francūzai patriiotai tenuskandino, — kiti laivai išlikę.

Be abejo, sunku yra pilna tiesa patirti, kai Toulonas pateko vokiečių kontrolėn. Vienas geras reiškinys yra tas, kad net keturi submarinai sugebėjo išbėgti iš Toulono. Vienas pasiliko Barcelonoje — internuotas, o trims pavyko pasiekti Orano uostą Alžyrijoj. Gal iš submarinų įgulų bus galima aiškesnis paveikslas gauti apie Toulono uoste suvaidintą didžiąją dramą.

"Britiškoji Revoliucija"

Britanijos vyriausybė kadaise buvo paskyrusi Sir William Beveridge patiekti parlamentui pranešimą-raportą apie socijalinio draudimo praplėtimą po karo. Ilgokai dirbęs, Sir Williamas pagamino paminėtąjį raportą ir patiekė jį parlamentui svarstyti.

Raportas, be abejo, yra ilgas ir dėlto Amerikos spaudą tepasiekė tik mažos jo dalelės. Jame šis ekonomistas, išnagrinėjęs socijalį draudimą, veikusį Britanijoj iki šiol, surado, kad jis toli gražu neužtenkamas. Siūlomas naujas planas. Šis planas yra kur kas platesnio apėmio. Jeigu šis planas būtų priimtas taip, kaip jį patiekė Sir Williams, tai, iš tikrųjų, būtų didelis žygis Anglijos, nepaprastos visuomenės reformos.

Pagal patiektąjį siūlymą, kiekvienas Britanijos gyventojas būtų aprūpintas visokia apdrauda: nuo užgimimo iki mirties kiekvienas darbo žmogus gautų pagalbos. Moterys ištekėjimo ir gimdymo laiku gautų pagalbos; darbininkai nedarbo ir ligos metų gautų apdraudos: senatvėje pensijas gautų kiekvienas. O kai žmogus numiršta, jo palaidojimui taip pat būtų mokama tam tikra suma iš tų pačių fondų.

Kas gi tuosius fondus turėtų sukelti? Tie, kurie dirba, samdytojai ir valstybė. Jie po tam tikrą nuošimtį sukeltų fondus, iš kurių būtų išmokamos pagalbos, arba apdraudos visiems darbo žmonėms, kai jiems jos yra reikalingiausios.

Bet nereikia manyti, kad šis planas pataps įstatymu. Jis bus gerokai apkarpytas. Torės, turčiai visoki lordai darys viską, kad tąjį planą apkarpyti. Jau dabar tula spauda šaukia, būk šis planas esąs komunistinis. Esą, Sir Williamso plano priėmimas reikštų žygiavimą į Maskvą!

Pats Sir William Beveridge pabrėžė, būk jo planas esanti revoliucija, bet, girdi, tai "britiška revoliucija."

Nieko panašaus. Šis socijalinio draudimo planas, nors jis ir gan platus, yra niekas kitas, kaip tik lopas kapitalistinėje santvarkoje. Juomi bus bandyta išgelbėti toji santvarka, kuriai rytojus nėra perdaug šviesus.

Gubernatorius Poletti

Gruodžio 2 dieną New Yorko gubernatorius Lehmanas pasitraukė iš savo pareigų, — jis dabar eis naujas pareigas, kurias jam prezidentas Rooseveltas uždėjo, — Lehmanas bus Jungtinių Valstijų Užsieniui Šelpti direktorium. Tai, be abejo, didelės ir atsakomingos pareigos.

Naujuoju gubernatorium bus Charles Poletti, 39 metų amžiaus vyras, iki šiol buvęs vice-gubernatoriumi. Mr. Poletti bus šitos valstijos 46-tuoju gubernatorium.

Tačiau naujojo gubernatoriaus gubernatoriavimo laikas bus trumputis,—tiktai iki 1943 metų sausio 1 dienos. Tą dieną gubernatoriaus vietą užims Mr. Dewey.

Labai gaila, kad Mr. Poletti taip trumpai gubernatoriaus. Jis yra geras, pažangus žmogus, visuomenininkas, prisidėjęs prie visų svarbesniųjų darbų, naudingų progresui.

Du jauni chiniečiai kariai "kažin kur" Chinijoje šaudo į priešą japoną.

Tūkstančiai Tarybų Sąjungos okupuotų kraštų žmonių tapo išlaisvinti iš vokiečių jungo einamaisiais Raudonosios Armijos ofensyvais; jie numes šalin tuosius "ženklus," kuriuos jiems užkorė bestijiškieji okupantai.

BIRŽELIS

Rašo **Ilja Erenburgas**

Tai buvo prieš metus. Trumpa birželio naktis atrodė Maskvai įprastinė. Žmonės, užmigdami, svajojo apie vasaros atostogas, apie Kaukazo kalnus, apie mėlynąją Balaklavos Jūrą. Tai buvo naktis į sekmadienį, ir jaunimas kliubuose šoko. Pamaskvės vasarvietėse įsimylėję kalbėjo apie tai, ką kalba visų kraštų ir visų laikų įsimylėję. Maskva vėlai pakirdo. Žmonės valgė pusryčius, kai į tirštą kupiną medaus kvapų vasaros dienovidį įsimaišė sujaudintas diktoriaus balsas. Mes sužinojome, kokia buvo toji naktis. Karas... Tas žodis praskambėjo nepriprastai, kaip pirmas sirenos stūgis. Praėjo metai. Šis žodis virto gyvenimu.

Žmonės didelės širdies atiduoda, kas yra brangiausia, negalvodami. Didelės tautos neseikėja savo aukų. Rusija viską davė, kad išlaikytų savo laisvę. Kas papasakos, kaip sunku buvo susprogdinti Dnieprogesą — tarybinės liaudies pasididžiavimą? Apie Dnieprogesą rašė viso pasaulio laikraščiai, bet mes žinome tūkstančius ir tūkstančius kitų aukų. Ukrainos kaime kolektyvinio ūkio valstietė Marija Gluščenko sudegino savo pirkią, kad neatitektų vokiečiams. Tai buvo paprastas namelis, bet šeimai, kuri jame gyveno, tai buvo savas namas, tai buvo pasaulis. Marijos Gluščenkos ranka nesudrebėjo...

Žmogus, nuo mažumės pripratęs prie pertekliaus, nežino daiktų kainos. Senoje priešrevoliucinėje Rusijoje turtai buvo nedaugelio savastis. Ar galima suprasti, kas tai yra Magnitkos aukštakrosniai, neprisiminus dūminės pirkios? Vyžos buvo ne tiktai apavas, vyžos buvo simbolis. Milijonai ir milijonai vietoje parašo paklusniai dėjo kryželį. Tarybinė liaudis žinojo, kas tai yra išteklius: pasodinti medžiai buvo ką tik pradedą duoti vaisių. Mes aukojame ne paveldėjimą, ne užklydusius pinigus, bet gėrį, kurį apmokėjo savo prakaitu didvyriška karta. Krimas kvėpavo parako ir muskato kvapu: sausa žemė persisunkė vynu. Vitebske degė medžiagų sandėliai. Žmonės aukojo viską.

Praėjusius vasarą ir rudenį Rusija klajojo. Kas matė pabėgėlių vilkstines, jų neužmirš. Žmonės tylūs ėjo į rytus. Ukrainos valstiečiai varėsi jaučius, ėjo senės iš Minsko ir Gomelio, per glitų purvą žengė miestietės batukais ant aukštų kulnų, moterys nešėsi kūdikius. Kėlėsi fabrikai. Miestai atitrūkdavo iš vietos — kaip laivai. Stepių sniegynuose sustatė Charkovo fabrikų mašinas. Tolimoje dykumoje dirbo Kamerinis teatras. Mokslininkai baigė rašyti savo knygas prekiniuose vagonuose prie krosnelių. Kijeviečiai pabiro Vidurinės Azijos kaimuose. Baškirija priglaudė Ukrainos mokyklas. Kiek už tų žodžių paslėpta vargo, sunkaus išskirtų šeimų gyvenimo, beatodairinio darbo!

Priešas kėsinosi į tai, kas brangiausia. Vokiečių bombos sugriovė Naugardą. Vokiečių sviediniai griauna Leningradą. Hitlerininkai svajojo numarinti mūsų pasipriešinimo dirgsnį — rusų tautos sąmonę. Tuo tikslu jie naikino mūsų relikvijas, pradedant Tolstojaus kabinetu ir iki Borodinos muziejaus. Jie norėjo įžeisti Rusiją, paversdami Odesą utėlėtos Rumunijos užkampio miesteliu ir pasodinę "Ostlande" vietininku baltinį prašalietį Rozenbergą.

Puškine, paliai Leningradą, kurio alėją mėgo jaunas licėjaus auklėtinis, ant medžių karojo žmonės: pagyvenęs barzdotas žmogus, mergaitė. Daugelis istorinių vietų lankytojų žinojo tą alėją, mūsų atmintyje ji siejosi su Puškino jaunyste, su Rusijos jaunyste. Vokiečiai ją pavertė kartuvių alėja. O išvaduotų kaimų moterys pasakojo mūsų kovotojams, kaip vokiečiai žudė vaikus motinų akivaizdoje....

Ilgai, pasaulinėm karui pasibaigus, žemė aplink Verduną buvo bevaisė: sviediniai nunešė viršutinį dirvos sluoksnį, neaugo netgi žolė. Daugelyje tarybinių šeimų dabar praraja: nėra vyro, sūnaus arba brolio. Tai paprasta ir nepataisoma neganda. Apie ją niekas nepapasakos: mūsų moterys patvariai dirba ir jų akys sausos.

Prieš mane guli motinos laiškas. Jos sūnus Igoris Azarovas, žvalgybos bataliono kovotojas, žuvo didvyrio mirtimi. Motina rašo savo sūnaus draugams:

"Brangūs vaikeliai! Mano sūnaus draugai ir dabar mano draugai!

Aš gavau jūsų bataliono pranešimą, kad mano sūnus, mano vienintelis brangus sūnus užmuštas. Man labai sunku. Man sunku pakelti šią nelaimę, kuri užgriuvo mane, sergantį žmogų, bet aš pasistengsiu laikytis taip, kad savo darbu būčiau naudinga tėvynei ir atkeršyčiau prakeiktoms, triskart prakeiktoms biaurybėms, užpuolusioms mūsų Sąjungą, sužalojusioms tiek žmogiškų gyvybių ir nužudžiusioms mano sūnų. Sūnų, kurį kaip jūs žinote, aš viena, moteris, sunkiai išauginau, išauklėjau ir išmokiau. Mano sūnus, kaip ateities ugnelė, švietė mano sunkiam gyvenimui.

Aš prašau parašyti man, kur palaidotas mano sūnus, ir pažymėti jo kapą.

Jūs dabar, vaikeliai, visi mano sūnūs. Neužmirškite manęs. Jei kam ko prireiktų, aš viską jums padarysiu. Aš jus myliu taip, kaip mylėjau sūnų.

Parašykite man, kaip žuvo mano sūnus, aš šito jūsų labai prašau. Jei prie jo radote laiškų, persiųskit man, jei tai galima. Aš žinau, kad su komjaunimo bilietu jis nešiojo vienos mergaitės fotografiją. Jei ji išliko, perduokite ją man ir, jei yra, parašykite jos adresą.

Linkiu jums, vaikeliai, mušti prakeiktas biaurybes ir daug sekmės kovose.

M. Azarova."

Tuose žodžiuose visas motinos liūdesys ir visa rusiškos širdies didybė. Kaip Azarova atidavė tėvynei sūnų, visi tarybiniai žmonės atidavė tėvynei, kas brangiausia: artimuosius ir save, jėgas, jausmus, kraują.

Vėliavos dieną daugelyje Amerikos kraštų ir Britų salose plėvesavo margos vėliavos. Papuošti vėliavomis buvo Tarybų Sąjungos miestai nuo Murmansko iki Vladivostoko. Bet aš dabar galvoju apie vieną vėliavą: apie laisvės vėliavą ties iškankintu Sevastopoliu, kur žmonės baisiausiame pragare mažyčiame plote kaujasi su dešimtim vokiečių divizijų ir penkiais šimtais lėktuvų. Karo istorijoje Sevastopolio epizodas — tik vienas epopėjos puslapis.Bet šiuo tarpu nėra kito vardo, kuris daugiau bylotų apie tarybinį vyriškumą, apie liaudies apsiaukojimą, kaip Sevastopolis.

Metai aukų jau praėjo, metai mėginimų. Aš buvau Aukščiausios Tarybos posėdyje. Aš mačiau Staliną. Jo veide buvo ryžtumas, tikėjimas pergale ir skausmas dėl savo liaudies. Iš visur suvažiavo atstovai. Jų tarpe daugelis žmonių, kuriuos aš žinojau anksčiau, jie pasikeitė. Už kiek dešimtmečių paskaitys tokius vienerius metus?... Tvirtai spaudė žmonės vienas antram rankas. Karas užgrūdino Rusiją, ir niekada Rusija nebuvo tokia galinga, kaip dabar.

Kariauja karta, kuri svajojo ne apie karą. Ji tikėjo tautų brolybe. Ji jaudindamasi skaitė Barbiuso ir Remarko romanus, ji kentėjo dėl vokiečių tautos nelaimių. Nelengva jauniems buvo suprasti, kas prieš juos. Azarovo motina teisingai rašo: "Biaurybės."

(Bus daugiau)

Parama Dienraščiui

Puikiai eina dienraščio "Laisvės" vajus šiemet. Gauname naujų skaitytojų ir atsinaujinimai gražiai eina. Atsinaujindami, daugumą, atsiunčia doleriuką-kitą į "Laisvės" Popieros Fondą.

Nuo **ALDLD 198 kp.**, (per K. B. Karosienę), Oakland, Calif., $15.00.

J. B., Bedford, Mass., aukojo $6.75.

Po $5 dovanų gavom nuo **J. Deltuvos,** iš Hanover Sta., Md. ir nuo **S. Skeistaičio** iš Newark, N. J.

Po $4 aukojo **P. Bokas** iš Plymouth, Conn., **B. Vertelka,** iš Toms River, N. J. ir **J. Kanapeckas,** iš Midland, Pa.

Po $3 aukojo **A. Kupstas,** E. St. Louis, Ill.

Po $2 aukojo:

M. Šimkūnas, Toronto, Canada; Jonas Daimontas, Pittsburgh, Pa.; K. Mikelonis, Worcester, Mass.; K. Dzevecko, New York City, N. Y.; Louis Šilabaitis, Montello, Mass.; X., New Haven, Conn.; Joe Bender, Herrin, Ill.; M. Zoba, Minersville, Pa., $1.39.

Po $1 aukojo:

J. Purtikas, McKees Rocks, Pa.; Vincenta Hilliard, Maspeth, N. Y.; J. Skirka, Bridgeport, Conn.; M. Čepliauskas, New London, Conn.; N. Rogers, Newark, N. J.; P. Marmon, Collinsville, Ill.; Geo. Malinskas, B'klyn, N. Y.; D. Krutis, Elizabeth, N. J. ir T. Repšys, B'klyn, N. Y.; V. Gudaitis ir G. Bendix, abu iš E. St. Louis, Ill.

Tai puikus pluoštelis pinigų dienraščiui taip reikalingu momentu. Širdingai dėkojame visiems aukojusiems ir neabejojame, kad kiti dienraščio skaitytojai paseks juos.

"Laisvės" Administracija

Klausimai ir Atsakymai

Klausimas:

Mano sūnus turi 19 metų amž. Jam reikia eiti į kariuomenę. Mes gyvename ant žemės ūkio. Aš jau esu 68 metų amžiaus, negaliu dirbti. Ar galima mano sūnui kaip nors išlikti nuo ėjimo į kariuomenę?

A. Y.

Atsakymas:

Mes tuo klausimu negalime nieko pasakyti. Tamsta kreipkitės į vietinį Draft Boardą, į kur jūsų sūnus bus pašauktas. Ten dalykus paaiškinkite ir tuomet ten bus padarytas tuo reikalu galutinas sprendimas.

Redakcijos Atsakymas

J. V—dai.— Rašinėlis nėra užtenkamai aiškus, todėl negalime juo pasinaudoti.

K. J. A., Easton, Pa.—Eilutės persilpnos.

These Lith Americans Made Gridiron History

"Tiesa" Picks Lith American StarGridTeam

BROOKLYN, N. Y. — For the fourth consecutive year, the "Tiesa," official organ of the Association of Lithuanian Workers (LDS) has selected an All-Star Lithuanian American Football Team.

Picked on this year's mythical eleven, which was selected by Tom Yermal, Tiesa Sports Editor and Chairman of the LDS Sports Department, were some of this year's most outstanding collegiate gridders.

Chosen on "Tiesa's" eleven were twenty-one Lithuanian Americans from seventeen of the country's leading colleges and universities.

Starting with Eddie Prokop, Georgia Tech star, the All Lith lineup includes such gridiron headliners as John Grigas, Holy Cross halfback and one reason for Boston College's surprising 55 to 12 collapse last Saturday. Running mates for Grigas and Prokop are Charles Uknes, Iowa fullback and Al Drulis, Temple quarterback. Other backs who won positions on the squad are Ken Roskie, South Carolina fullback; Vitty Yablonski, Fordham quarterback; and Francis Laurinaitis, Richmond and Edward Cyeenas, Purdue, halfbacks.

While short on guards and tackles, the All Star Lith eleven is strong on ends and centers. The former positions were won by Veto Berllus, Idaho; George Povilaitis, Temple; Marshall Shurnas, Missouri; Joe Bagdonas, Western Reserve; and John Yonakor, Notre Dame. Mac Wenskunas, Illinois; Alex Leugo, Purdue; and Ed Derringe, Georgetown were given center berths.

Charles Gudaitis, Harvard sophomore and Jack Karwales of Michigan were the guard selections, while Lou Rymkus of Notre Dame and Al Wistert of Michigan were unanimous choices for the tackle positions.

AL WISTERT
Tackle, Michigan

★

ALBERT DRULIS
Quarterback, Temple

★

VETO BERLLUS
End, Idaho.

★ ★ ★

CHARLES GUDAITIS,
Guard, Harvard.

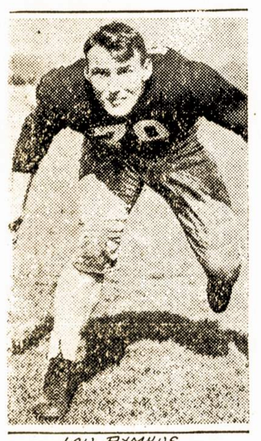

LOU RYMKUS
NOTRE DAME

★

CHARLES UKNES
Iowa Fullback

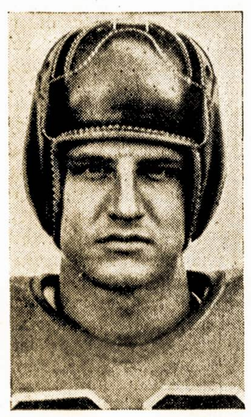

MARSHAL SHURNAS
End, Missouri

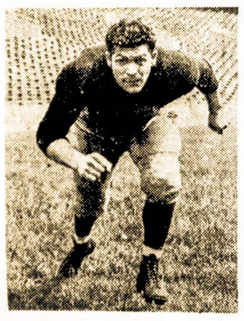

MAC WENSKUNAS
Center, Illinois

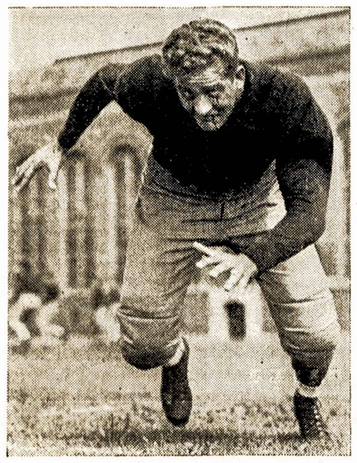

JACK KARWALES
Guard, Michigan

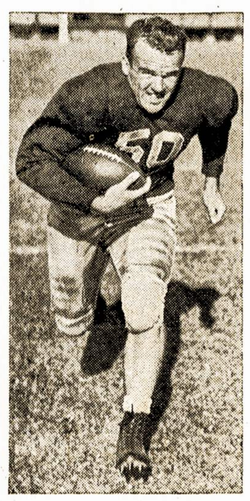

JOHN GRIGAS
Halfback, Holy Cross

STATISTICS OF THE SQUAD

ENDS

NAME and COLLEGE	Age.	Ht.	Wt.	Yr.	Home
Veto Berllus, Idaho	23	6:4	208	Senior	Tunkhonnock, Pa.
Marshall Shurnas, Missouri	20	6:1	205	Junior	St. Louis, Mo.
TACKLES					
Lou Rymkus, Notre Dame	23	6:4	225	Senior	Chicago, Ill.
Al Wistert, Michigan	21	6:2	205	Senior	Chicago, Ill.
GUARDS					
Charles Gudaitis, Harvard	19	6:0	180	Soph.	Hyde Park, Mass.
Jack Karwales, Michigan	22	6:1	190	Junior	Chicago, Ill.
CENTER					
Mac Wenskunas, Illinois	20	5:10	183	Soph.	Oaklawn, Ill.
QUARTERBACK					
Al Drulis, Temple	21	5:10	190	Senior	Girardville, Pa.
HALFBACKS					
John Grigas, Holy Cross	22	6:0	205	Senior	Chelsea, Mass.
Edward Prokop, Georgia Tech.	21	5:11	190	Soph.	Cleveland, Ohio
FULLBACK					
Charles Uknes, Iowa	19	6:1	190	Soph.	Sioux City, Iowa

Liths To March In Victory Parade

BROOKLYN, N. Y. — Among participants in the "Avenge Pearl Harbor" parade, which will be held December 6th, Sunday, at 1:30 p. m., will be many members of local Lithuanian organizations. Groups which are preparing to march include local branches of the Association of Lithuanian Workers (LDS), Lithuanian Literary Society (ALD LD), and others.

A huge turnout of residents of the Williamsburg section of Brooklyn are expected to participate in this parade marking the anniversary of Pearl Harbor. The parade will begin at Taylor Street, between Lee and Bedford Avenues, and will culminate in a Victory Rally at the Eastern District High School, Marcy Avenue, Keap and Rodney Sts., at 4:00 p. m.

The CVDO, 90 and 92 precincts, is inviting all organizations and individuals in the Williamsburg area to join in this "Avenge Pearl Harbor" demonstration, and the editors of this page urge all the readers, who live in this area to also come down and join the marchers.

Gridiron's Lou Gehrig

One more Sunday remains for pro grid fans to see, in action, the Lou Gehrig of football. The Lou Gehrig of football is Mel Hein, all-star center for the pro Giant eleven.

Iron man of the gridiron? Yes, Melvin Jack Hein rates that title by virtue of the fact that in four years of high school football, four more at Washington State College, and an even dozen seasons in the pro ranks, he has never missed a game. Counting exhibition tilts and playoffs, that means that he has gone more than 200 consecutive games at the position that entails most battering, pounding and jarring. Yet, in all that time, he needed only one time-out.

In the fall of '31, he broke into the National Football League. The circuit's coaches named him second best center of first two seasons, and acclaimed him all-league center the eight successive years.

Returning to the one time out of his career, Mel explains how it happened. "Funny thing, the play was over when I got hurt." "Tuffy Leemans had been down with the ball, and when Ed. Rucinske, Dodger end, dived across to tackle Tuffy, he flew over him and had to stick out his elbow to protect himself on the fall. That big elbow broke my nose."

Mel insists that pro football is more cleanly fought than college football. In his own words, he explains this statement, "In college football, a player might get away with rough stuff, because he meets the other school only once, and chances are the teams personnel will change 50 per cent if he meets it again the next year. Here the group is more closely knit. We're all out there as breadwinners, so why break the other guy's neck? I say that if a fellow is going to play dirty, he's not at his best, because he can't make a good block or tackle if he's concentrating on pulling an arm or twisting an ankle."

Hein says Bronko Nagurske was the toughest to tackle, rates Sammy Baugh the greatest passing threat... (Like most athletes, Mel never wears a hat.) Best center he's seen is a tossup between Bulldog Turner (Bears) and Nate Barrager (Packers of '33). Incidentally, these are the only ones besides Hein to be named all-league center the last ten seasons.

Right now Mel's big goal is that associate professorship at Union College.

By Ed. Sidney.

Worcester, Mass.

Hello, folks, did you all miss me? Well, I'm here again with some newsy news and I mean news.

— — —

Just in case some of you haven't seen him yet, "Red" Kanapkis is back on leave and will be here for 2 weeks. Boy, he's sure a sight for sore eyes. Welcome Home, Red!

— — —

Connie Baguckis had his picture in the Worcester Sunday Telegram. He's stationed at the U. S. Naval School on the Great Lakes.

— — —

Here's a reminder to you all out yonder that Joe Sacal is a Worcester boy. He was Aido Chorus organizer, also L. M. S. 2nd District organizer before he went to fight for Spain, with two other Mass. boys, Anthony Mazurka and Julie Babbit — so we add Joe's name to the Aido Chorus Honor roll.

— — —

The date for our concert is December 6, 1942 at 29 Endicott St. We will have something new added to our program, so come down and see for yourselves.

— — —

Now that we have a few of the old singers back, how about getting some of the ones who are lost in pool halls and bar-rooms? It can be done.

— — —

In the meantime, save your pennies and buy stamps and bonds.

Mr. V.

Newark, N. J.

Sietynas Plans Big Doings.

A new season has come, and with it the Sietyno Chorus has started to bustle once more. The gala parade starts with our singing at the Irvington Elks this Sunday, December 6, 1942. It is a memorial benefit for their deceased members. Only the saddest of the Lithuanian songs will be sung. This performance marks a new step in our Sietyno Chorus as it means that outsiders are beginning to notice that we have a very good Lithuanian chorus.

Many people have remarked that our picture is getting quite old, and many of the members in that picture are not with us anymore, thus, we are having new pitcures taken. All members are requested to be at rehearsal definitely this Thursday, December 10, 1942, so that we can give directions for the forthcoming date of photographing and other vital details as to our singing and future concert which will be sometime in January.

Yes, we're having another concert, and we think it will be the most outstanding of all our past concerts. In the past, we had featured the chorus only as a mixed group; now, we are trying something new — a men's group and a women's, which promises to be very successful. If you saw our operetta, "Biruta," then you will remember the beautiful opening song which featured just the women. We knew the women could do it, but we didn't think the men could. But, honestly, they are good. More about our concert later.

We are singing for the lecture which will bring Mr. Bimba once again to Newark. Those who enjoy listening to Mr. Bimba speak, will, I'm sure, attend his lecture, December 13, 1942. Then you will not only hear the talented Mr. Bimba speak, but also hear some of the new songs that the Sietyno Chorus has been learning these past few months.

On Saturday, December 12, 1942 six of our pretty ladies will attend a bond selling program dressed in their Lithuanian garb. All of the allied nations will be represented by women, and of course, the Lithuanians are always there when bonds and stamps are being sold. After the speeches and program are over, dancing to a popular Newark orchestra will commence. All of you who are interested in seeing a grand program both patriotic and worthwhile, please come, and maybe buy a bond!

I guess that's about all, but one more important thing. Those of our members who have not been attending, have missed a great deal, but better late than never. So — let's see you there this Thursday, and of course, that doesn't exclude you new members to be if you want to come and have some fun. So I'll be looking forward to seeing you. — Rehearsals are held on Thursday nights at St. George's Hall, 180 New York Avenue, Newark, N. J.

Sydnie.

Brooklyn, N. Y.

Last Sunday, November 22nd, Anna Petravich, residing at 384 Keap St., married Joseph Solowin, of Finnish extraction, who resides at 166-16 76th St., Ozone Park. The wedding ceremony took place at the Saint Augustin Chapel on Houston St., New York City.

The newlyweds bridal party included the following: Best man, John Kmit, Maid-of-Honor, Helen Kanaporis, the bride's sister, and Frank Gallico, Marian Petravich, (another sister), Johanna Butvilis, Victor Baker, Emma Kruzaitis, Victor Holvorsen, Connie Stankus, Ed. Lesmanavich, Madeline Znerba and Phil Cheggelo.

The bride's parents arranged a reception for them at the Grand Paradise Hall, 318 Grand St., B'klyn. Her sister, Helen presented them with a beautiful wedding cake.

There were many guests present, among them guests from Connecticut, and Pennsylvania. There were also many young men in uniform, now serving in the armed forces.

LDS Youth Sec. on Tour of Mass. Citie's

Brooklyn, N. Y.—Matt Sholomskas, Acting Sec'y of the Nat'l Youth Committee of the LDS, has just returned from a brief but successful tour of the larger cities of Masachusetts. He is highly optimistic about future activities of the sororities in that area. Massachusetts, as every other state, has now to rely on its women to carry on activities of the LDS and every other organization. This they have promised to do. Next week we will run an article with more details.

A man put up at a hotel, and the clerk warned him that the man in the next room was very nervous. When the man went to his room he thoughtlessly threw his shoe down very hard. Then he happened to think of the poor nervous cuss, so he laid the other shoe down very gently. He went to bed and about two hours later he heard a rap at the door. He asked who it was, and the nervous man said: "For heaven's sake, throw that other shoe down, will you?"

Detroit, Mich.

The Lithuanian Women's Progressive Club of Detroit on December 6th, is having a first anniversary concert at Lithuanian Hall, 25th at Vernor Highway, at six o'clock. There will be dancing to two good orchestras at 8 o'clock.

The club invited a group of soldiers from a nearby camp to attend this concert and dance, free of charge. Also, Lithuanian boys home on furlough at this time are welcome, admission free.

The club extends a cordial invitation to all young people in Detroit to attend, and show a good time to these boys in the service. Come on out, young people, and have a swell time!

The women of this club are all anxious to do their share in helping to win this war. Most of them have sons in the service, and want to treat these soldiers as they would their own sons.

Margaret Alvin.

When washing your doeskin gloves, add a few drops of olive oil to the water to keep the skins soft.

"These Are Our Boys"

.....I am sorry I did not write yesterday, but I was washing clothes. Being a good washer as I am, it took me about 4 hours to wash. I started to get everything in order so if I leave everything will be okay.

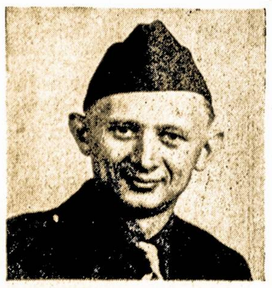

PVT. GEO. KAZAKEVICH

Shipments here slowed down so I guess I will be here a little longer.

PVT. VINCENT KAZAKEVICH

Today I am on guard duty. I have to stay around the guard house from 5:30 p. m., Friday. I go on at 9:30 and I guard for 2 hours, then I am off for 4 hours. I go on four shifts. I will finish tomorrow at 5:30, then I have Sunday morning off. Now we work 7 days a week so I will welcome the rest. Although I have had it easy this week by going to school. Yesterday we saw pictures of Sex Hygiene and hygiene in our barracks and how to take care of ourselves in our Army life. It was interesting. In the afternoon we went on a hike, which was short and then we laid down on the grass and they gave us a lecture. Our training here has certainly been easy.

Pvt. George W. Kazakevich,
9th Prov. Squadron
Daniel Field
Augusta, Georgia.

P. S. Georgie's brother, Pvt. Vincent L. Kazakevich was home on a 7 day furlough last week. It was swell seeing Vincent after 10 months. He lost a lot of weight, but the girls think he looks much more handsome. Vincent is in Nashville, Tennessee.

The term, "Hobson's Choice," used to indicate no choice at all, is really an allusion to the practice of Thomas Hobson (1631), of Cambridge, England, who hired horses, and offered every customer the right of selection—provided that he took the horse nearest the door.

A class in English was given the task of writing four lines of dramatic poetry. The results were various, and selecting the verse of a bright boy, the teacher read:

The boy stepped off the railroad track
The train was coming fast;
"A boy was walking down the track,
To let the train go past."

"This verse is very well done." said the teacher, "but it lacks the dramatic. Try again, Johnny, and make it more dramatic." Whereupon Johnny produced the following in a short time:

"A boy was walking down the track,
The train was coming fast;
The train jumped off the railroad
To let the boy go past." [track

"It was very nice of you to bring me these eight beautiful apples," said the minister to a little boy who brought them. "I must call to thank your mother."

"If you do," said the lad, "you might thank her for a dozen, will you?"

The War Department in "Behind Your Army," reports the plight of a sweetheart whose soldier was somewhere in the Pacific area. She tore open his letter to find inside this typed slip: "Your boy friend still loves you. But he talks too much." It was signed "Censor."

Kaip Buvo Sumušti Naciai Ties Maskva

Rašo D. M. Šolomskas 11 — 28 — 42 — — 6

(Tąsa)

Leitenantas Konstantinas M. Samochinas buvo tarpe tų, kurie savo krūtimis gynė Maskvą. Kovoj prie Skirmanovo ir Kozlovo jis su savo draugais sunaikino 6 fašistų tankus, 4 kanuoles, 10 apdrutintų pozicijų, 4 kulkasvaidžius ir vieną pėstininkų kuopą. Dvyliką valandų jis ir jo draugai išbuvo be pertraukos žiaurioj kovoj. Jis išbaigė amunicija, buvo sužeistas, bet nesitraukė iš kovos.

Plačiai kovotojai žino leitenantą Dimitrių Lavričenko. Jis taip draugingas, ramus, bet kovoj visada buvo pirmas, su didžiausiu Sovietų Sąjungos piliečio pasitikėjimu ir pergalingas. Į tris mėnesius kovos jis sunaikino dešimtis Hitlerio tankų ir apie du batalionus pėstininkų. Jis kelis kartus buvo su savo tanku priešo užnugaryje, padarė jam daug nuostolių ir parvežė labai svarbių žinių. Prie Volocholamsko jis didvyrio mirčia žuvo.

Į pusę metų kovos kapitonas A. F. Burda įgavo didelio sugabumo. Gabiai vesdamas galingą Sovietų tanką jis visada buvo pergalingas. Ypatingai jis atsižymėjo kovoj prie Skirmanovo ir Kozlovo. Jis įveikdamas galingus priešo apdrutinimus sunaikino 3 didelius vokiečių tankus, 6 fortifikacijas, kelias kanuoles, minosvaidžius ir sunaikino kuopą priešo pėstininkų.

Nacių tankų pulkai generolo Guderian veržėsi prie Orlo ir linkui Tulos. Mūsų Pirmoji Gvardijos Tankų Brigada labai sugabiai kovojo prieš dešimts kartų galingesnį priešą. Kapitonas A. A. Rafttopulo su tankų batalionu pirmoj dienoj sunaikino 20 nacių tankų, 8 automobilius su pėstininkais ir 6 kanuoles. Sekančią dieną prie Ilkovos sodžiaus jie sunaikino 43 nacių tankus, kelias kanuoles ir dvi pėstininkų kuopas.

Taip drąsiai ir sugabiai Sovietų tankiečiai gynė Maskvą ir kovojo kituose frontuose.

TULA RUOŠIASI ATREMTI PRIEŠĄ

— Pavojingos dienos mūsų darbo tėvynei, — rašo M. Sivolobovas lapkričio 25 dieną iš Tulos. — Priešas, kaip alkanas vilkas, zuja aplinkui miestą. Dieną jis apšaudo miestą iš toli šaunančių kanuolių, vakare ir naktį, pasinaudodami tamsa, patraukia arčiau minosvaidžius ir apšaudo gyventojų kvartalus, kurie neturi karinės reikšmės. Vakar vokiečiai padegė kelis namus. Bet mūsų ugnagesiai energingai ir greitai gaisrus įveikė.

Tulos padėtis yra sunki. Per penkias dienas priešas veržėsi į šiaurę ir į šiaurrytus. Lapkričio 23-24 dienomis buvo žiaurūs tankų mūšiai. Priešas, nepaisant aukų, stengėsi paimti miestą. Kovos ėjo su pasikeičiančiais abiejų pusių laimėjimais. Paskui tankus naciai metė savo pėstininkus. Po dviejų dienų žiaurių kovų mūsų daliniai uždavė priešui smūgį ir atmetė atgal.

Tada fašistai pasodino ant tankų pėstininkus su automatiškais šautuvais ir taip manė mus įveikti. Bet jų pėstininkai ritosi vienas po kitam nuo mūsų taiklios ugnies.

Bet priešas nenusileidžia, jis grūda vis naujas jėgas. Praeitą naktį vokiečiai užėmė artimą miestelį, nors tas jiems atsiėjo 30 tankų.

Fašistų gaujos stengėsi apsupti Tulą iš visų pusių, nukirsti Tulos-Serpuchovo plentą, apsijungti su savo "kišenyj" esančiomis jėgomis ir įveikti mus.

Pavojus pakėlė visų gyventojų ūpą ir pasiryžimą žut-būtinai kovai, ypatingai drąsiai kovoja jauni tuliečiai ginklų gamintojai. Tula ruošiasi prie sprendžiamųjų mūšių. Niekados priešui neįveikti Tulą, kuri gamina Raudonajai Armijai šautuvus ir kitus ginklus. Vokietijos fašistai nuklos laukus savo dvokiančiais lavonais ir bus ne tik atmesti nuo miesto, bet išvaryti iš mūsų šalies ir kitų pavergtų kraštų.

"PRAVDOS" KOVOS OBALSIAI

Kada priešo divizijos veržėsi prie Maskvos, tai dienraštis "Pravda" ir kita Sovietų spauda mobilizavo mases sostinės ir šalies apgynimui. Sovietų vadai ir liaudis realistai ir jie pavojaus neslėpė, sunkumus neužtylėjo, bet ir į nusiminimą, paniką neįpuolė.

Lapkričio 27 dieną "Pravda" redakciniame rašė: **"Prie Maskvos Turi Būti Pradėtas Priešo Naikinimas."** Ir atžymėjo, kad nuo karo pradžios: **"Priešas jau neteko apie 6,000,000 užmuštų, sužeistų ir belaisvių; per 15,000 tankų, 13,000 lėktuvų, apie 19,000 kanuolių. Toji razbaininkų armija, utėlių apsėsta, alkana, neaprengta, dantimis kalena, kaip vilkų gauja.**

"Priešas deda paskutines pastangas, kad paimti Maskvą. **Bet tas priklausys ne tik nuo pagyro Hitlerio. Sovietų liaudis ir jos Raudonoji Armija užbaigs karą tik visišku priešo sunaikinimu. Ir tas sunaikinimas turi prasidėti prie Maskvos!"**

Lapkr. 30 dieną "Pravda" sakė: **"Drąsiomis, kietomis kontr-atakomis naikinti priešo jėgas, silpninti jo jėgas! Naikinti priešą visur ir įvairiausiais ginklais! Prie Maskvos Hitlerio razbaininkai ras savo kapus!"**

Gruodžio 1 dieną rašė: **"Priešas nėra taip galingas, kaip jį piešia kai kurie nusigandę inteligentai... Kas gali užginčyti tą, kad Raudonoji Armija jau ne kartą mušė priešą ir panikoj bėgo tos išgarbintos Hitlerio armijos?"**

Sekančią dieną "Pravda" rašė: **"Sovietų liaudis sveikina drąsias Pietų ir Rostovo frontų Raudonąsias Armijas, laimėjusias pergales, suėmusias didelį karo grobį ir besivejančias priešą. Ugnyj karo už tėvynę išsiauklėja nauji kovotojai ir komandieriai, kurie bus neįveikiami."**

Gruodžio 3 dieną rašė: "Didvyriškas pavyzdis Pietų ir Rostovo frontų įkvepia drąsa kovotojus, ginančius Maskvą. **Drąsiai ir pasišventusiai kovosime už Maskvą, už Leningradą, už mūsų tėvynę, už pilną ir galutiną išnaikinimą visų, iki paskutinio, vokiečių okupantų!"**

Ir taip diena po dienos davė nurodymus, šaukė liaudį ir kovotojus prie laimėjimo.

— Kokis buvo puolimas ant Maskvos, tokio dar nežino žmonijos istorija,—rašė amerikietis A. T. Steel. — Raudonosios Armijos pranešimas parodo, kad Rostovo fronte eina dideli mūšiai. Maskvos srityje tas patsai, ypatingai vokiečiai bandė prasimušti į Maskvą nuo Volocholamsko ir Tulos. Volocholamsko srityj Raudonoji Armija pasitraukus už Lamos upės tvirtai laikėsi. Per 36 valandas vokiečiai metė bangą po bangos tankų po lėktuvų priedanga. Jie atakavo į pietrytus nuo Jaropolcų, veidu linkui Petrovsko ir Maskvos. Į šiaurius už 18-kos mylių galingos vokiečių jėgos buvo neišeikvotos. Tai rezervai.

Sovietų kariuomenė traukėsi, bet kiekvieną pėdą vokiečiai brangiai užmokėjo. Tuo kartu sutrauktos naujos Raudonosios Armijos jėgos į šiaur-vakarus nuo Jaropolcų perėjo į kontr-ataką. Kontrataka po eilės nepasisekimų pavyko apsupimu priešo dalinių, jų sunaikinimu ir likusių atmetimu už Lamos upės.

ARTINASI HITLERININKŲ GALAS

— Maskvos mūšiai taip dideli ir didelės jėgos dalyvauja, kad daug metų užims jų nušvietimui, — pareiškė S. A. Lozovskis, Sovietų Žinių Biuro vedėjas.— Hitlerininkai vis dar veržiasi linkui Maskvos centro ir Klino frontais. Vien Volocholamsko srityj jie turi tris tankų divizijas, keturias pėstininkų divizijas ir dalis 41-mo korpuso, bendrai apie dešimts divizijų.

Kalinino ir Tulos mūšius galima skaityti kaip ir atskirais nuo Maskvos operacijų, nors jie tampriai rišasi su Maskvos likimu. Atrodo, kad hitlerininkų siekimas apsupti Maskvą iš pietų per Tulą ir šiaurių per Kalininą pasisekimo neturi. Tulos fronte, nepaisant kiek generolas Guderian kilnojo savo tankų divizijas, atakavo jieškodamas mūsų fronte silpnų vietų, jis žymaus pasisekimo neturėjo. Jų spaudimas sumažėjo Malojaroslavec ir Noro-fominsko išsikišimuose. Vienok jų 2-ras armijos korpusas kietai spaudžia nuo Možaisko.

(Bus daugiau)

Detroito Žinios

Detroito Kalendorius

Gruodžio 6 d., 1:30 val. po pietų LDS 21 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks 4097 Porter St. Visi nariai privalo dalyvauti ir rūpintis savo kuopos reikalais ir valdybos rinkimais. Taipgi gaukime naujų narių į LDS organizaciją.

-:- -:- -:-

Gruodžio 6 d., 6 val. vakare, Lietuvių Moterų Pažangos Kliubas duos didelį ir įspūdingą koncertą. Įvyks Lietuvių Svetainėje ant Vernor ir 25-tos. Apart vietinių lietuvių dainininkų, bus rusų stygų orkestra ir grupė šokikų. Įžanga iš anksto 50c., prie durų 55c. Rengėjos visus kviečia.

-:- -:- -:-

Gruodžio 6 d., 10 val. ryte LDS 86 kp. susirinkimas, įvyks 1035 Caniff Ave. pas draugus Latožus. Yra svarbus priešmetinis susirinkimas, nepamirškite.

Apie Johnson Pieno Kompaniją

Detroite yra plačiai išsiplėtojusios Johnson pieno kompanijos pardavimo stotys, vadinasi "Milk Dipot." Ši kompanija parduoda biskį pigiau pieną, negu kitos kompanijos, bet ji nevežioja po gatves ar stubas, tik parduoda tiesioginiai iš savų krautuvių. Kurį laiką kitos pieno kompanijos su šia kompanija buvo užvedusios bylą kam kitiems biznį gadina, bet vėliau vėl aprimo. Dabartiniu laiku ši kompanija vėl buvo patraukta į teismą už du apkaltinimus. Vienas apkaltinimas, kad nebuvo pilnai užmokėta pardavimo taksai už du metus, 1937 ir 1938 metus. Kitas apkaltinimas, kad būk susekta, kad farmeriams buvo mokama už pieną nelegaliais čekiais, kurių bankas nepriėmė.

Ši Johnson pieno kompanija daro dikčiai įeigų. Už 1941 metus užmokėjo pardavimo taksų $20,595. Už nesumokėtus užvilktus taksus bausmės turėjo užsimokėti $2,000, ar turi išeiti iš biznio. Todėl ėjo derybos pes keletą savaičių, ir dauguma pieno stočių buvo uždarytos.

Kaip teismo nuosprendis pasibaigs, dar neteko patirti, bet kaip matosi, tai prieš tą kompaniją jau seniai kitos pieno kompanijos jieško priekabių, o dabar gali būt, kad privers skaitytis su pieno trustu, ar išmes iš pieno biznio.

Alvinas.

Lowell, Mass.

Kas Man Patinka ir Kas Ne

Šiomis dienomis, lapkričio 22, 23, 24 ir 25 dienomis, mūsų mieste State Teatre parodyta labai žingeidi ir svarbi filma, Sovietų Sąjungoj gaminta "Maskva Smogia Atgal" (Moscow Strikes Back).

Tai baisiai šiurpulingi vaizdai padaryti barbarų nacių Sovietų laukuose, kaimuose ir miesteliuose. Kiek žmonių išžudyta, kiek visokio gero ir kultūros niekais paversta! Tam kanibalui Hitleriui ir jo naciškiem žvėrims žmonija niekad ir niekad nedovanos už tas neapsakytas nuoskriaudas ir jo žvėriškus, beprotiškus žygius.

Man giliausia įsirėžė į ausis tas didvyriškų sovietinių kovotojų atkartotinas pabrėžimas: **"Mes tą atminsime, mes atminsime, mes at-min-sime!"**

Man labai patiko matant raudonarmiečius taip narsiai ir didvyriškai pliekiant įsiveržusius priešus iš savo gimtinių kaimų ir miestelių.

Tas aiškiai pasako, kad priešas bus sunaikintas tuose pačiuose laukuose, kuriuose jis žvėriškus darbus atliko.

Žmonių lankėsi į teatrą labai daug: eilėmis teko stovėti pirmiau, negu sėdynes gavo.

Man patinka, kad International Institute nepraleido tos progos veltui, bet ją išnaudojo tinkamai, būtent žmonės iš International Institute susisiekė su State Teatro vedėjais ir padarė šitokią sutartį: Institutas pardavinės "Moscow Strikes Back" filmos įžangos tikietus iš kalno ir už juos gaus tam tikrą nuošimtį, kurį visą perves Russian War Relief komitetui. Teatro vedėjai sutiko ant tos propozicijos, kas ir buvo padaryta.

Išrodo, kad daug tokių tikietų iš kalno buvo parduota. Tai buvo pagirtinas darbas, nes tuomi suteikta parama Sovietų kovotojams ir, žinoma, daugiau žmonių sutraukta pamatyti tos svarbios filmos. Man nepatinka, kad mūs progresyvės organizacijos nesujudo tokiomis pat sąlygomis pardavinėti tikietus iš kalno. Šiuo žygiu būt buvę atsiekta keleriopiškos naudos.

Man labai nepatinka pažangiųjų didelis nerangumas ir ta taktika, kuri vartojama surengimui bile parengimų. Žmonės mano, kad bile tik susirinkime nutarta turėti parengimą, tai ir gana. Ir jau visas Lowellis apie tai žinos. Nereikia nei lapelių garsinimui, nei kitokios garsinimo formos imtis. Žinoma, tokiame atsitikime tokios ir pasekmės būna.

Pereitas įvykęs vakarėlis mums dar kartą parodė, kaip nereikia rengti parengimus. Vienok tai buvo labai svarbus tikslas: nupirkimui siūlų mezgimui svederių kareiviams.

Mes esame turėję nemažai didelių, gražių ir labai pasisekusių parengimų. Bet jie buvo tokiais todėl, kad buvo prie jų gerai rengtasi ir gerai garsinti.

Man labai patinka, kuomet mūsų draugai labai nuoširdžiai darbuojasi kokiam nors svarbiam reikalui. Man patinka draugai, kurie renka aukas, o dar labiau tie, kurie nuoširdžiai aukoja Sovietų medikalei pagelbai.

Man ne tik labai nepatiko, bet dar labai pasibjaurėjau lapkričio 20 d., 1942 metų, kuomet išgirdau dviejų rusių moteriškių skundą, atėjusių į Lietuvių Piliečių Kliubą, kur buvo surengtas siūlų pirkimui vakaras. Čia tos dvi draugės rusės skundėsi, jog jos ką tik atėjo iš Liet. Vytauto Kliubo, kur jos buvę nuėję pardavinėti Sovietų filmos "Maskva Smogia Atgal" tikietus. Jos ten buvusios žiauriai užpultos, išniekintos už platinimą tikietų "burliokų" paramai. Vienas iš jų, kuris koliojosi ir atakavo tas moteriškes, sakėsi joms, jog ir jis esąs "rusas," bet niekad nerems "burliokų." Tas negarbingas lietuvis vargiai temoka keletą žodžių teisingiau rusiškai ištarti, ką ir tos moterys suprato, kad jis yra tikras lietuviškas fašistas, o ne rusas, bet prisidengė rusiškumu, kad smagiau būt atakuoti tas ypatas, kurios darbuojasi kovai prieš hitlerizmą.

Koks didelis skirtumas tarpe pažangiojo Liet. Piliečių Kliubo ir D. L. K. Vytauto Kliubo, kuriame pilna fašistuojančių elementų — "Keleivio" ir "Vienybės" pasekėjų.

Visgi tam elementui, kuris ir savo tautos išsižada, nepavyko užstoti kelią geram darbui. Jos nuėjo pagal stalus, kur žmonės svečiavosi ir ten pardavė nors 7 bilietėlius.

Reiškia, visur galima surasti ir gerų žmonių. Todėl pagirtina, kad tos dvi draugės nepaisė, kokia įstaiga ir ką gali sutikti, bet ėjo ten ir pardavė nors kelis bilietus.

Pažangiųjų parengime, žinoma, visi pasipirko po bilietą į teatrą ir ant rytojaus ėjo filmos pamatyti.

Man labai nepatinka tokie žmonės, kurie nemoka ir nesistengia pasimokinti kultūriškai gyventi. Tokių žmonių yra nemažai ir tarpe lietuvių. Pasiūlyk tokiems užsirašyti ir skaityti "Laisvę" arba "Vilnį" tai jie purtosi, kaip drugio paliesti. Skundžiasi, kad jiems laiko "nėra" skaityti. Kitas turi kunigų "Darbininką" ir jam viską "teisingai" aprašo ir pamokina. Bet pažiūrėk, prie progos tokie asmenys jau ir įsivelia į kokį nors skandalą—į peštynes, ir jau tas "teisingumas," kurio klerikalų "Darbininkas" mokino, veda, prie distriktinio korto, kur tokie skandalininkai turi teisintis, kodėl jie taip nekultūriškai elgėsi.

Vienas tokių buvo lietuvis Ignas Voveris. Kaip vietinė spauda paduoda, tai Ignas Voveris lapkričio 20 d., ryte apie 2 val., tai yra vidunaktį, susitikęs tūlą portugalą ant Charles St. ir labai jį sumušęs. Pasekmėj portugalas buvo nuvežtas į ligonbutį suteikimui pagalbos. Esą, portugalo lūpos buvo taip sumuštos, kad dėl sutinimo negalėjęs nei kalbėti.

Šeštadienį, lapkr. 20 d., abu turėjo stoti į kortą pasiaiškinti, kodėl jie abu nemoka kultūringai gyvent, kaip kiti civilizuoti žmonės.

O už muštynes abu tapo nubausti. Tik portugalas už didesnį girtuokliavimą tapo nubaustas trim mėnesiais kalėjimo, o Voveris gavo vieną mėnesį pataisai—"probation."

Bet kas bjauriausia, tai tas, kad lietuvis Voveris įsivėlęs skandale, bet norėdamas nusiplauti tą purvą, teisme pasisakė esąs rusas. Reiškia, lietuvis visą purvą nuo savęs drebia ant garbingos rusų tautos. Tai labai negražu. Tai tiesiog vandalizmas, o daugiau niekas. Tokie žmonės labai pažemina ir mūsų lietuvių tautą. Gi vietinė reakcinė spauda daro iš to neva juoką. Bet, žinoma, durną "juoką." Ji rašo: "...išrodė, lyg jis būt tikrai atvykęs iš Rusijos fronto, kuomet jis, Frank Bettencourt, pribuvo į distrikto kortą šį rytą. Tikrai Bettencourt buvo rusų fronte. Jis susidūrė su rusu Ignatz Voveris ant Charles Street, apie 2 val. šį rytą."

Tai kunigo Aleknavičiaus pamokinimas vietiniams parapijonams. Seniau, kuomet tarpe lietuvių vedybose ir krikštynose tik ir žydėdavo peštynės, tai virš minėtas vietinis kunigas mokindavo savo parapijonus nesisakyti, jog esi lietuvis: Sakyk, esąs lenkas, arba rusas. Matyt, to "mokslo" prisilaiko ir šiandien Strakausko parapijonai.

Džei-Em-Kei.

Easton, Pa.

Aukotojų Vadai

Šios aukos buvo surinktos pradžioj spalių mėnesio ir pasiųstos Anti-Fašistinių Tremtinių Komitetui, drg. J. Gasiūnui. Drg. J. G. pranešė per "Laisvę" abelną sumą aukų, kiek nuo manęs gavo, bet nebuvo pažymėta aukotojų vardai.

Aukotojai esti nepatenkinti, jei jie nemato savo spaudoje, kad jųjų aukos nuėjo ten, kur jos buvo duotos. Tokiems dalykams žmonės duoda iš paskutinės, tad aš prašau "Laisvės," kad patalpintų šį mano paaiškinimą ir aukotojų vardus. Aukavo:

ALDLD 13 kp. $3; L. Tilvikas $2; Ciga $1.50. Po $1 aukavo: K. J. Abakan ir V. Tilvikas. Po 50c.: J. Stankus, F. Urba, K. Judickas, A Arron, J. Janson, A. Kaulienė, V. Kaulius, V. Unikauskas ir V. Danielius. Po 25c.: B. N., V. Kaulius ir A. Urbienė.

Visiems aukavusiems širdingai ačiu. Viso aukų $14.

K. Abakan.

KAIP PATAPTI AMERIKOS PILIEČIU IR SUPRASTI DEMOKRATIJOS VEIKIMĄ

Pilietybės pamokų nauja knygutė, "The Basic Principles of Democracy and Citizenship," parašyta adv. Charles P. Kal, yra sustatyta geriausioje ir praktiškiausioje formoje, į kurią įeina daug iliustracijų, ir taip pat 92 klausimai su atsakymais anglų ir lietuvių kalbose. Knygutės kaina yra 35c; tai mažas investmentas, kuris atneša didelį supratimo ir mokslo dividendą. Prisiųskite 35c į adv. Kal raštinę, 6322 So. Western Ave., Chicago, Ill., arba kreipkitės į "Laisvės" Adm., 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y., ir gaukite šią naudingą knygutę.

"Laisvės" Vajus Pratęstas

Vajininkų reikalavimu "Laisvės" Bendrovės direktoriatas nutarė "Laisvės" vajų, gavimui naujų skaitytojų, pratęsti iki 5 d. sausio, 1943 m.

"Laisvės" Bendrovės direktoriatas labai įvertina kontestantų darbą gavimui naujų skaitytojų ir džiaugiasi gerom vajaus pasekmėm.

Yra labai džiuginantis dalykas, kad vajininkai pasiryžę ne tai, kad tik gauti dovanas, bet labiausia, kad gauti kuodaugiausia naujų skaitytojų. Puikus idejalizmas!

"Laisvės" B-vės direktoriatas, redakcija ir administracija sveikina jus, draugai vajininkai ir vajininkės, šiame gražiame žygyje ir linki kuo geriausio pasisekimo. Jūsų pasisekimas gavimui kuodaugiausia naujų skaitytojų, kartu yra pasisekimas visai demokratiniai nusiteikusiai Amerikos lietuvių visuomenei.

Tegu būna šis vajininkų atsišaukimas pratęsti vajų kartu paraginimas visų dienraščio skaitytojų gauti nors po vieną naują skaitytoją "Laisvei" iki sausio 5-tos d., 1943 m.

"LAISVĖS" ADMINISTRACIJA.

Amerikos Oficialiai Pranešimai

WASHINGTON, gruod. 2. — Laivyno departmento pranešimas No. 208:

PIETINIS RAMUSIS VANDENYNAS

Gruodžio 1 d. mūsų armijos ir marininkų kariai Guadalcanal saloje darė plačius žvalgų veiksmus apylinkėse mūsų pozicijų.

Viena armijos žvalgų grupė užmušė 11 japonų ir pagrobė 70-milimetrinę kanuolę.

Viena marininkų žvalgų grupė užmušė 25 japonus ir pagrobė vieną 75-milimetrinę kanuolę ir vieną 30-milimetrinę ties aukštąja Lunga upės tekme.

Kita mūsų marininkų žvalgų grupė nukovė 15 japonų ir pagrobė šešis kulkasvaidžius.

Mūsų orlaiviai padarė keturias atakas prieš japonų pozicijas.

Sovietų Oficialiai Pranešimai

(Tąsa nuo 1 puslap.)

užėmė didelį skaičių priešų kanuolių lizdų, fortukų ir apsitvirtinimų žemėse, ir užmušė kelis šimtus priešų karių.

Vienas mūsų tankų dalinys per dieną nušlavė 200 priešų, sužalojo septynis jų tankus ir pagrobė 10 mortirų ir 60 dėžių mortirinių bombų ir kiekį kitų karinių medžiagų.

Kitame sektoriuje mūsų kariuomenė atrėmė priešų kontr-ataką ir nušlavė 600 jų kareivių ir oficierių.

Į pietų vakarus nuo Stalingrado sovietinė kariuomenė sudrūtino savo pozicijas, atimtas iš vokiečių, ir įvairiuose sektoriuose darė veiklius žygius. Kokie 500 priešų tapo užmušta ir aštuoni tankai, 31-na kanuolė, 18 trokų ir 16 amunicijos vežimų sunaikinta.

Vienas mūsų kovotojų dalinys užėmė vieną aukštumą ir nušlavė didelį skaičių priešų kareivių ir oficierių.

Centraliniame fronte Sovietų kariuomenė vedė atkaklius ofensyvius mūšius. Į rytus nuo Velikije Luki vienas raudongvardiečių dalinys nugalėjo kietą vokiečių pasipriešinimą ir grūmėsi pirmyn. Buvo nukauta virš 2,000 vokiečių.

Tapo apšlubinta 19 priešų tankų ir pagrobta 12 jų kanuolių, aštuoni tankai, aštuonios mortiros, keli šimtai trokų ir automobilių, ir didelis daugis kitų karo įrengimų.

Į vakarus nuo Rževo Sovietų kariuomenė išvijo vokiečius iš kelių stiprių punktų. Tapo užmušta kokie 500 vokiečių.

Gruodžio 1 d. Sovietų oro jėgos įvairiuose fronto sektoriuose sunaikino 20 vokiečių tankų ir apie 150 trokų, kurie buvo pilni kareivių ir reikmenų, ir nutildė aštuonias kanuolių baterijas, sužalojo šarvuotą traukinį ir išblaškė, dalinai sunaikinant, apie kuopą priešų pėstininkų.

MASKVA, gruod. 2. — Fabrikinėse Stalingrado vietovėse Sovietų artilerija sunaikino devynis vokiečių fortukus ir kitus apsitvirtinimus.

Į vakarus nuo Stalingrado mūsų kariuomenė atakavo priešus kairiajame Dono upės šone. Vokiečiai, grąsinami apsupimu, pasitraukė atgal betvarkėje, palikdami mūšio lauke 300 saviškių užmuštų ir daugius ginklų ir karinių medžiagų.

Kitame sektoriuje sovietinė artilerija sunaikino 19 vokiečių fortukų ir apsitvirtinimų žemėje, susprogdino jų amunicijos sandėlį ir nutildė tris baterijas priešų kanuolių.

Į pietų vakarus nuo Stalingrado sovietiniai kariai sunaikino 25 vokiečių fortukus, 21-ną šaudymo punktą, užėmė vieną stipriai apdrūtintą priešų poziciją, suspliekė ir nuvijo batalioną vokiečių pėstininkų ir pagrobė keturis sužalotus jų tankus. Kitame sektoriuje buvo nušautas žemyn vokiečių transporto orlaivis ir visi jo įgulos nariai paimti nelaisvėn.

Rževo-Viazmos linijos srityje mūsų kariuomenė užėmė vieną kaimą, kurį vokiečiai buvo pavertę aptvirtintu savo apsigynimo centru; čia tapo užmušta 500 vokiečių.

"LAISVĖS" VAJUS

(Tąsa nuo 1-mo puslapio)

J. Blažionis ir R. Čiulada, Lowell, Mass.	796
P. Žirgulis, Rochester, N. Y.	722
J. Yaskevičius, Hudson, Mass.	646
Geo Shimaitis, Montello, Mass.	627
V. J. Stankus, Easton, Pa.	612
Baltimorės Vajininkai	601
ALDLD 136 kp., Harrison-Kearny, N. J.	561
J. Bimba—J. Matačiūnas, Paterson, N. J.	533
J. Rudmanas, New Haven, Conn.	532
J. Grybas, Norwood, Mass.	456
ALDLD Moterų 20 kp., Binghampton, N. Y.	444
Dėdė Vincas, Gibbstown, N. J.	432
S. Kuzmickas, Shenandoah, Pa.	392
S. K. Mazan, Cleveland, Ohio	364
P. J. Martin, Pittsburgh, Pa.	348
J. Ramanauskas, Minersville, Pa.	333
J. Burba, So. Boston, Mass.	318
J. Striška, Sudbury, Canada	315
J. Margaitis, Windsor, Conn.	284
A. Balčiunas, Brooklyn, N. Y.	257
D. P. Lekavičius, Pittsburgh, Pa.	251
M. Smitravičienė, Detroit, Mich.	210
A. Valinčius, Pittston, Pa.	204
J. Gavėnavičius, So. Boston,	202
J. Mažeika, Pittsburgh, Pa.	196
M. Urba, Easton, Pa.	188
A. Totorėlis, Hartford, Conn.	168
A. Vinckevičius, Stoughton	164
A. Marshall, Torrington, Conn.	154
V. J. Stankevičius, Wilkes-Barre	144
J. Kalvelis, Bridgewater, Mass.	144
P. Kertulis, Plymouth, Pa.	144
A. Kupstas, E. St. Louis, Ill.	132
A. Navikas, Haverhill Mass.	130
Geo. Urban, Braddock, Pa.	108
A. Sabulienė, So. Boston, Mass.	108
H. Tamošauskienė, W. Roxbury, Mass.	104
A. Venskevičienė, Cambridge, Mass.	96
M. Slekienė, Gardner, Mass.	96
A. Buivid, Dorchester, Mass.	84
W. Lasky, Brocktondale, N. Y.	84
A. Žvingilas, So. Boston, Mass.	84
J. Simutis, Nashua, N. H.	77
J. Vitkūnas, Nanticoke, Pa.	72
J. Urbonas, Pittsburgh, Pa.	72
A. Dambrauskas, Haverhill, Mass.	72
W. Karlonas, Maspeth, N. Y.	64
Adelė Bakūnienė, Cliffside, N. J.	60
M. Poderis, Wilkes-Barre, Pa.	60
J. Sekys, Hartford, Conn.	58
Grand Rapids, Vajininkai	56
L. Prūseika, Chicago, Ill.	48
A. Gudzin, Schenectady, N. Y.	48
F. Wilkas, Wilmerding, Pa.	48
V. Kelmelis, Torrington, Conn.	24
E. Cibulskienė, Nanticoke, Pa.	24
M. Klimas, Richmond Hill, N.Y.	24
A. Sinušas, B'klyn, N. Y.	24
P. Jočionis, Detroit, Mich.	24
J. Kalvaitis, Maspeth, N. Y.	24
J. Kaulinis, Maspeth, N. Y.	24
J. Barkus, Ozone Park, N. Y.	23

"LAISVĖS" DARBININKAI

D. M. Šolomskas,	4959
Geo. Kuraitis	245
P. Buknys	122
R. Mizara	116
J. Barkus	79
P. Šolomskas	34

"Laisvės" Administracija.

Mussolinio Raportas

Mussolinis, plūsdamas Angliją ir Ameriką, davė tokį raportą apie italų nuostolius:

Anglų orlaiviai visai arba dalinai sunaikino 18,547 namus Milane, Turine, Savonoj ir Genoa'oj, šiaurinėje Italijoje. Tuose miestuose buvę užmušta 1,886 ir sužeista 3,332 žmonės, iš kurių 830 paskui mirę.

Per 30 mėnesių karo 232,778 italai pakliuvo nelaisvėn, 42,235 buvo užmušti, 33,713 be žinios dingo ir 88,470 buvo sužeista.

Tuo tarpu Italija prarado 162 karinius laivus, viso 227,182 tonų.

Mussolinis neminėjo prekinių Italijos laivų nuostolių.

NACIŲ PAGYRAS

Berlyno radijas skelbė, būk vokiečiai atgriebę nuo anglų ir amerikiečių Tebourbą, 19 mylių į vakarus nuo Tuniso.

Anglai praneša, kad fašistų kontr-ataka ties Tebourba buvo atgal atmušta.

JAPONŲ SKELBIMAS

Japonai (be jokio patvirtinimo) giriasi, būk jūrų mūšyje ties Saliamono salomis praeito pirmadienio naktį jie nuskandinę vieną Amerikos karinį didlaivį, vieną šarvuotlaivį ir du naikintuvus. (Tai priešų pasigarsinimas.)

Talkininkai Suskaldė į Tris Dalis Ašies Jėgas Tunisijoj

(Tąsa nuo 1 puslapio)

sunku kovoti, nes fašistų Ašis turi viršenybę ore virš besigrūmiančios pirmyn anglų ir amerikiečių kariuomenės.

Oficialiai pranešama, jog oro mūšiuose ties Tunisu ir Bizerte ir virš jų tapo sunaikinti septyni priešų orlaiviai, o talkininkai prarado penkis lėktuvus.

Vokiečių radijas sakė, kad jie, girdi, atmušę anglų - amerikiečių kariuomenę už 22 mylių į pietų vakarus nuo Bizertės, sunaikinę 14 talkininkų tankų ir paėmę 204 karius nelaisvėn.

(Tai priešų pranešimas, kurio niekas nepatvirtina.)

Talkininkų Laivų Nuostoliai Žygyje į Šiaurių Afriką

Washington, gruod. 3.—Jungtinių Valstijų laivynas pranešė, jog priešų submarinai nuskandino tris Amerikos transporto laivus ir sužalojo tris transportus, vieną naikintuvą ir vieną žibalinį laivą tuo laiku, kai amerikiečiai darė įsiveržimą į Francūzų Šiaurinę Afriką.

O anglų, dalyvavusių tame žygyje, nuostoliai buvo šitokie: vienas lėktuvlaivis, trys naikintuvai ir penki mažesni laivai, kaip pranešė Anglijos laivyno ministerija.

Turkija. — Gauta žinia, kad Vengrijos sostinėje Budapeste tapo areštuota daugiau kaip 2,000 žmonių, kalbėjusių, jog fašistai pralaimės karą.

London.— Anglų ir Amerikos orlaiviai faktinai sunaikino Tuniso lėktuvų stovyklą.

Newport, R. I. — Valčiai apsivožus per audrą, žuvo 15 jūreivių.

KRISLAI

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

Kas ką žinojo, sakė ar rašė, visai nesvarbu. Svarbu, kad valdžios buvo uždrausta tai skelbti, o "Naujienos" paskelbė. Svarbu tas, kad ir po šiai dienai niekur karo sekr. Stimsonas neatšaukė to savo patvarkymo prieš tą prakalbos išmestą paragrafą.

Todėl Grigaitis pasilieka provokatoriumi ir sabotažninku.

"Naujienos," "Keleivis," "Draugas," "Vienybė" ir visa ta geltonoji spauda garbino ir globojo Krebs-Valtin. Dabar tas nenaudėlis sėdi už grotų, kaipo šios šalies priešas.

Tie patys laikraščiai savo bendradarbiu skaitė Ancevičių ir jo bjaurius prohitleriškus raštus talpino. Dabar pasirodo, kad šitas niekšas buvo lenkų valdžios šnipu, kuomet ta valdžia grumojo Lietuvai sunaikinimu, buvo kruvinojo Smetonos valdžios šnipu, paskui virto Hitlerio šnipu ir apmokamu agentu.

Ar tai pripuolamas dalykas? Ar tas neparodo, kokiems dievams tarnauja tų laikraščių štabai?

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

NEWARK, N. J.

Prašome Newarko ir apylinkės draugų įsitėmyti, kad dabar tveriama mezgėjų kliubas. Dėl to tikslo įvyks maža sueigėlė pas dd. Žukauskus, 566 So. Clinton St., E. Orange, šeštadienį, gruodžio 5 d. Prasidės apie 7 v. v., bus užkandžių ir žaislų. Taipgi apsvarstysime viršminėtą klausimą ir pradėsime darbą mezgime. Prašome dalyvauti.
(283-285)

BRIDGEPORT, CONN.

LDS 74 kp. ruošias suvaidinti dvi labai juokingas komedijas. Šeštadienį, gruodžio 5 d., 407 Lafayette St. Pradžia 7:30 v. v. "Vargšas Tadas" perstato, kad pijoką galima numarinti ir vėl atgaivinti. "Teodalinda" perstato, kad dalykus kitaip suprasdamas pasidarai daug negerumo sau ir kitiems. Po vaidinimų bus šokiai. Prašome visus dalyvauti. — Renkėjai.
(283-284

MONTELLO, MASS.

Liuosybės choras rengia didelį ir gražų koncertą ir šokius. Įvyks gruodžio 5 d. L. T. Name. Kviečiame vietinius ir iš apylinkės dalyvauti. Po Koncerto šokiai prie Stepanavičiaus orkestros. Įžanga 50c.
(283-284)

HARRISON-KEARNY, N. J.

ALDLD 136 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 6 d., 4 val. dieną. Šis susirinkimas įvyks porą valandų vėliau kai paprastai, todėl kad mūsų kuopos nemažai narių dalyvauja Sietyno Chore, o sietyniečiai dalyvaus programos pildyme 3 val., užtruks valandą tenai. Todėl, kurie susirinksite anksčiau, turėkite kantrybės, susirinkimą atlaikysime vėliau. — V. Zelin.
(283-284)

BINGHAMTON, N. Y.

ALDLD 20 kp., moterų skyriaus susirinkimas įvyks penktadienį, 4 d. gruodžio, Lietuvių salėje, 315 Clinton St. Pradžia 7:30 v. v. Draugės, šis susirinkimas bus gana svarbus, turėsime išrinkti naują valdybą 1943 metams. Taipgi atsiveskite ir naujų narių. — M. K.
(282-284)

WORCESTER, MASS.

Sekmadienį, 6 d. gruodžio, įvyks prakalbos, 29 Endicott St., 2-rą v. dieną. Kalbės "Vilnies" redaktorius iš Chicagos. Worcesterio ir apylinkės lietuviai prašomi dalyvauti. Įžanga veltui. Rengia ALDLD 11 ir 155 kuopos.
(282-284)

ELIZABETH, N. J.

LDP Kliubo metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 6 d., 2-rą val. dieną, 408 Court St. Kviečiame kliubo narius dalyvauti susirinkime, nes bus renkama nauja valdyba, arba senosios užtvirtinimas 1943 metams. Taipgi kviečiame ir tuos, kurie dar nepriklausote, ateiti ir prisirašyti prie LDP Kliubo. — C. Andriūnas, Sekr.
(282-284)

EASTON, PA.

Pranešimas ALDLD nariams. Gruodžio 6 d., 2:30 val. dieną, įvyks šių, metų paskutinis susirinkimas. YMHA salėje, Ferry ir Walnut Sts. Malonėkite būti laiku ir atsiveskite naujų narių. — Sekr.
(282-284)

EASTON, PA.

LDS 51 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 6 d., 1 val. dieną, YMHA salėje, Ferry ir Walnut Sts. Nariai malonėkite dalyvauti, bus renkama 1943 m. nauja valdyba. — Evelyn Farion, Sekr.
(282-284)

MONTELLO, MASS.

ALDLD 6 kp. susirinkimas įvyks gruodžio 7 d., vakare. Nariai malonėkite dalyvauti. Gausite naują knygą — "Amerikos Demokratijos Steigėjai." Tai puiki knyga. — E. Benulienė, Rašt.
(284-286)

WILKES-BARRE, PA.

ALDLD 43 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, 6 d. gruodžio. Liet. Progresyvių Kliube. Pradžia 1:30 val. dieną. Šiame susirinkime, kiekvieno draugo ir draugės privalumas dalyvauti, nes bus rinkimas valdybos 1943 metams.
(284-285)

SVEIKATA—TURTAS

Netekus sveikatos, nemiela nei gyventi. Turtuolis atsižada ir turtų, kad tik būt sveiku. Broli ir Sese, jeigu tu įvertini sveikatą ir ją brangini, tai prižiūrėk ją. Jausdamas skausmus, kaip tai: reumatizmą, rankų, kojų gėlimą, nikstelėjimą, nuovargį, šaltį, rankų-kojų tirpimą, diegulius, tuojau reikalauk DEKSNIO GALINGOS MOSTIES, sudarytos iš daug skirtingų gamtos elementų iš tolimų svieto kraštų, girių, visokių medžių aliejų, šaknų ir žolių, kuri turi savyje galingą šilumą, šildydama kaipo saulės spinduliais, sunaikina reumatiškus skausmus ir palengvina žmogui. Deksnio Galinga Mostis tūkstančiams pagelbėjo, pagelbės ir tamstai. GARANTUOJAM, kad, pavartojus kelis sykius, aplaikysi palengvinimą ar pinigus grąžinam.

Kaina: 1 ouncas—75c. 4 ouncai—$2.00. 16 ouncų—$5.00.

Aplaikom šimtus laiškų su padėkavonėmis iš skirtingų pasaulio kraštų, kuriems pagelbėjo. Klauskite visada taip DEKEN'S OINTMENT.

PASARGA: Jeigu nori palaikyti tikrąją Deksnio Galingą Mostį ir pasekmes, tai visada klausk taip: DEKEN'S OINTMENT ir neklausykite nei jokių kitų pasiūlijimų, kad kas ir siūlytų.

Visada žiūrėkite, kad būt užrašyta DEKEN'S OINTMENT, tai tik tada aplaikysite tikrąją Deksnio Galingą Mostį. Parsiduoda visur.

DEKEN'S OINTMENT CO.,
HARTFORD, CONN.
Reikalaujam Agenčių ir Agentų.

★ LIETUVIŠKAS ★
TRAKTYRIUS
(VALGYKLA IR ALINĖ)
Rheingold Extra Dry Alus
Didelis pasirinkimas visokių
Vynų ir Degtinės
Importuotų ir Vietinių
Kasdien Turime
KARŠTŲ UŽKANDŽIŲ
JUOZAS ZEIDAT
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

Le VANDA
FUNERAL PARLORS
Incorporated
Juozas Levandauskas
Graborius—Undertaker
337 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-0783
NIGHT—HAvemeyer 8-1158

F. W. Shalins
(Shalinskas)
Funeral Home
84-02 Jamaica Ave.
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. VIrginia 7-4499

FOTOGRAFAS
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslius ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.
JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLenmore 5-6191

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
Telefonas: HUmboldt 2-7964
530 Summer Avenue
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2-4 ir 6-8
Nėra valandų sekmadieniais.

Naudokitės Gera Proga
Per sekančias 30 dienų, mes darome šį specialį pasiulymą savo seniems ir naujiems pacijantams. Nepaisant didelio pakilimo kainų ant visų akiniam naudojamų medžiagų, mes vis dar patarnaujame už senas žemas kainas.

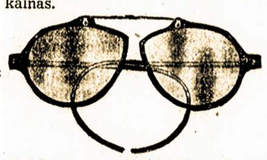

30 Dienų Nuolaida — Akiniai už $7.50

Atsilankę parodykite mums šį skelbimą ir mes duosime jums 10% nuolaidos. Kainos už vienos rūšies stiklus yra nustatytos taip žemos, kad pilnai patarnautume tik už $7.50.
STENGER & STENGER, Optometrists
394-398 Broadway Brooklyn, N. Y.

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
Gražiai Įrengta Susiėjimams Įstaiga

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsit Brooklyne, užeikite susipažinti.
Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 val. dieną iki vėlai.
426 SOUTH 5th ST. BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. elevelterio stoties. Tel. EVergreen 4-9508

Lietuvių Kūro Kompanija
Įsigykite žiemai anglių, nes į rudenį bus sunkus anglių pristatymas į miestus
★ ★ ★
Mes taipgi aprūpinam aliejum tuos, kurie savo namuos turite Oil Burners. Kūro reikalu prašome kreiptis:
Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

Lietuvių Rakandų Krautuvė
GRAND FURNITURE CORP CHAIR
Išdirbame ir Parduodame
Geriausios Rūšies Rakandus
Iš priežasties trūkumo materijolų, mes užsiimame taisymu ir perdirbimu kitchen, bedroom ir livingroom sets.
Taisymo darbą tęsime iki karas bus laimėtas.
M. Petraitienė ir Sūnai
409 ir 417 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telephone EVergreen 7-8451

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

DIREKTORIUS LAIDOTUVIŲ
★★★
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniską patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
★★★
1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa
Telefonas Poplar 4110

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Perlų Uosto Sukaktis Svarbi Kiekvienam, Kas Brangina Ameriką ir Jos Laisvę

Visi atsimename tą šiurpu sukrėtusią baisią gruodžio 7-tą, 1941 metų, kada sujungtas nacizmas, fašizmas ir Japonijos imperializmas smogė iš pasalų mūs šaliai Perlų Uoste. Už poros dienų sukaks metai nuo to įvykio. Per tuos metus fašistinis bestija prarijo daug mūsų šalies jaunų gyvybių, praliejo daug kraujo ir ašarų mūsų žmonių.

Svarbiausia, vienok, tas, kad šiandieną, minint tą skaudžią sukaktį, tas fašistinis bestija dar nesumuštas, taika dar neatsiekta. Tai dėlto ir yra už vis svarbiausia tą sukaktį paminėti solidariškai, masiniai, grumojančiai priešui. Tai dėl to ir mes lietuviai privalome išstoti dideliu būriu, kaip tikri savo šalies patrijotai šį sekmadienį, gruodžio 6-tą įvyksiančioj demonstracijoj - parade, kurį rengia Civilinių Apsigynimas.

Paradui susirinksime gruodžio 6-tos 1:30 val. po pietų, Taylor Street, tarp Lee ir Bedford Aves., Brooklyne (Williamsburge). Vieta randasi netoli nuo Marcy Ave. stoties ant BMT Jamaica linijos.

Lietuviai sudarys savo atskirą būrį ir turės savo ženklą - iškabą, tad atėjusieji paradan jieškokite savo būrio.

Paradui vadovaus keli Miesto Tarybos nariai, tarpe tų ir Peter V. Cacchione, kongresmanas Celler ir kai kurie kiti vyriausybės žmonės. Tikimasi dalyvausiant tūkstančius publikos.

Po parado įvyks masinis mitingas su prakalbomis ir meniška programa Eastern District High School auditorijose, kampas Marcy Ave. prie Keap ir Rodney Sts. Mitingo pradžia 4 val. po pietų. Įžanga nemokama.

Lietuvių Komisija.

Brooklyniečių Aukos Vilniai

M. Liepa	$5.00
A. Dagis	2.00
P. Kapickas	2.00
K. Depsas	2.00
J. Stanelis (Bayonne)	2.00
J. Balčiūnas	2.00
V. Rudaitis	2.00
Bukšnys	2.00
S. Sasna	2.00
J. Juška	1.00
A. Bimba	1.00
G. Klimas	1.00
K. Janeliūnas	1.00
V. Janauskas	1.00
O. Vaznytė	1.00
N. Pakalniškiai	1.00
B. Kalakauskaitė	1.00
J. Gasiūnas	1.00
J. Grubis	1.00
K. Juknys	1.00
K. Levanas	1.00
K. Petrikienė	1.00

Visiems parėmusiems vakarų dienraštį širdingai ačiuoju varde Vilnies leidėjų.

F. Abekas.

Žydai Demonstratyviai Minėjo Naciam Kerštо Dieną

Pasaulinė naciams kerštо diena visame didžiajame New Yorke apvaikščiota demonstratyviškai. Šimtuose šapų sulaikyta mašinos ir įvyko spontaniški mitingai. Daugelyje miesto aikštelių, ypatingai New Yorko East Sidėj, rinkosi būriai žmonių, kur atlaikyta gedulo pamaldos už nacių nukankintus žydus ir pasisakyta kovoti už nacizmo sunaikinimą.

Už nacizmo sutriuškinimą minios žydų pasisakė ne vien žodžiais, bet ir gausia finansine parama didvyriškiems Sovietų Sąjungos žmonėms ir kitiems mūsų talkininkams, nepamiršdami ir savo šalies jos sunkioje kovoje, gausiai pirkdami karo bonus ir teikdami paramą karo rėmimo organizacijoms ir įstaigoms.

Sabotažninkų Globėjas Cramer Nuteistas 45 m. Kalėti

Anthony Cramer, 42 m., New Yorko Yorkvillės gyventojas, federalio teisėjo Henry W. Goddard nuteistas 45 metus kalėti ir dešimčia tūkstančių piniginės baudos už gelbėjimą dviem nacių sabotažninkams Edward John Kerling ir Werner Thiel, kuriuodu jau pirmiau buvo nubausti mirtimi ir bausmė įvykdyta.

Jungtinių Valstijų prokuroras Mathias F. Correa teisme reikalavo Crameriui mirties bausmės, bet teisėjas Goddard sako, jog jis tik dėlto neįvykdė to reikalavimo, kadangi nebuvę aiškiai įrodyta, ar Crameris pilnai žinojo sabotažninkų tikslus. (Kad jis žinojo juos esant naciais, apie tai buvo aišku ir kad juos rėmė, tas taip pat buvo įrodyta.) Teisėjas sako, kad atsižvelgiant į jo amžių bausmės ilgis yra pakankamas.

Piniginė bausmė bus išjieškota iš Cramerio turto, jeigu tiek jo rasis. O jeigu nesirastų, tada atbuvęs savo terminą kalėjime jis būtų paliktas dar toliau kalėti. Cramerio advokatai žadėjo apeliuoti bylą.

Panašiai kaltintas Helmut Leiner už globojimą tų pačių nacių sabotažninkų kitame teisme buvo paleistas be bausmės, tik sulaikytas nelaisvėj, kaipo pavojingas svetimšalis.

Iš tos pačios grupės sabotažninkams talkinusių asmenų, Hedwig Engemann, 34 metų, vieno iš nubaustų mirtimi sabotažninkų, vedusio vyro meilužė, nuteista trim metams kalėjimo.

Poletti Prisaikdintas Gubernatoriumi

CHARLES POLETTI,

New Yorko valstijos gubernatorius.

Gubernatoriui Herbert H. Lehmanui rezignavus iš New Yorko valstijos gubernatorystės, kad tapti direktoriumi Užrubežiams Pašalpos ir Atsteigimo reikalų, buvęs gubernatoriaus pavaduotojas Charles Poletti prisaikdintas gubernatoriumi pereitą trečiadienį Albanėj įvykusiose iškilmėse.

Priesaiką davė teisėjas Irving Lehman.

Gubernatoriumi Poletti bus tik vieną mėnesį, kadangi su pradžia metų gubernatorystę užims naujai išrinktasis gubernatoriumi Thomas E. Dewey. Poletti tik užbaigia Lehmano neužbaigtą terminą.

Baigdamas Tarnybą, Lehmanas Panaikino Kalėjimo Bausmes Penkiem Kaliniam

Keliomis valandomis prieš paskelbimą savo rezignacijos iš gubernatoriaus pareigų, Lehmanas paskelbė panaikinimą kalėjimo bausmės penkiem prasikaltėliam.

Tarpe tų penkių yra Anthony J. Pantano, buvęs banko darbininkas, nuteistas už žmogžudystę 1923 m. Tuomet buvo nušauta du banko paslai. Pantano nebuvęs tiesioginiu užmušėju, tik tos šaikos dalyviu. Trys jo sėbrai buvo nužudyti, o jo mirties bausmė buvo pakeista kalėjimu per gub. Smithą.

Kiti išlaisvinti yra: Herbert Goodin ir James Tinsley iš New Yorko miesto; Kenneth Baker iš Oneida ir Hermond Miller iš Chautauqua apskričių.

Padoru, Ar Nepadoru?

Generalių Sesijų Teisme, New Yorke, šiomis dienomis eina byla nustatymui, ar taip vadinami "strip tease" aktai, kokie matyti buvusiame ant Broadway labai populiariame veikale "Wine, Women and Song", Ambassador Teatre, iki spalių 31-mos, yra padorūs, ar nepadorūs. Buvo užprotestuota prieš jo vaidinimą ir teatro perstatytojai patraukti teisman kaltinimu, kad jie prasikaltę nepadorumu.

Skundą užvedė Katalikų Teatro Judėjimas.

Antradienį teisme liūdininku buvo teisėjas Stephen S. Jackson iš šeimos teismo. Jam bandant padoria kalba išaiškinti, kaip ten teatre spalių 31-mą buvę nepadoru, teismabučio rimtį drumstė ne tik į saują šnypštimas, bet ir retkartinis garsus suklegenimas juoku.

Viena nuogalė mergiotė, sakė jis, atsukus publikai sėdynę ir kraipius prieš publiką, ir dar paskui smarkiai kyštelėjus. Kitam akte, sakė jis, Margie Hart vilkėjus su labai iškirpta dekolete suknelę (tą liniją rodydamas jis gerokai save apmieravo), o komedijantas — mimikas Jimmy Savo smalsiai žiūrėjęs ir reikšmingai mirktelėjęs. Kita, Noel Toy, šokėja, išėjus apsirengus tik su dviejų ir pusės colių pločio trikampiu ir, žinoma, jis parodė tą žymią anatomijos dalį.

Dar kita mergiščia švaistydamosi savo apatine dalimi visai numetusi sijoną, kaip liūdijo teisiamųjų kaltintojas Sol Gelb. Visgi ji nepasilikus visai nuoga, kaip Gelb liūdijo, "ji nešiojo biskelį žolės aplink savo — savo apatinę dalį kūno."

Žinoma, niekas neskundė teatro perstatytojų dėl neįdomumo. Perstatymas buvęs labai įdomus. Faktinai ir norintieji jį uždaryti buvo tain susidomėję, sužavėti, kad nieko kito negirdėjo ir nematė, tik tas mergiotes. Kada teisėjas Jackson buvo paklaustas, ar šokiui akompanavo muzika, jis sakė, "neatmenu."

Kaltinamųjų gynėjas Arthur Markewich sugestavo, kad teismas negali spręsti akto be pamatymo, kad vaidylos turėtų perstatyti savo aktą teisme. Bet bylos teisėias dar netarė žodžio, tad nežinia, ar bylos tėmytojams teks už dyka matyti tą, kuo kiti buvo taip įsismaginę. Prokuroro padėjėjas Gelb tam priešinosi, sakydamas, kad teismui aktas gal būsiąs perstatytas "taip švarus, kaip veidrodis." Byla dar tęsiasi.

Teko kalbėtis su mačiusiais tą perstatymą teatre. Tūlas mano, kad ten nebuvę nieko blogo. Jis dar pridėjo:

— Labai gaila, kad tie čystatininkai nebuvo Pasaulio Parodoj, Italijos pavilijone. Ten buvo visokiu daikteliu ... Tiesa, jie negalėjo dailiai krutėti, bet visgi buvo, ir nė colio neuždengti.

— Ale ten buvo Italijos, — pastebėjo kitas, — tai ne amerikoniški, kurie pačią Sodomos ir Gomoros sierą primena.

Nelaimei, negalėjau savo dvylekio pridėti, nes niekad tų "strip tease" neteko matyti, tačiau nusprendžiau pasinaudoti proga, jeigu šią savaitę kada nors bus rodoma už dyką.

I. L.

Armija nenori šlamšto, pareiškė Bronx teisėjas Barrett nuteisdamas du jaunus vagišius, William Sosa ir Albert del Gado, kalėjiman. Jų gynėjai prašė jų nebausti kalėjimu, kad jie galėtų stoti armijon.

Al. Skirmontas Sveiksta

Trečiadienį į Laisvės ofisą užėjo drg. Reklienė iš Maspeth, L. I. Užsimokėjo už Laisvę prenumeratą ir taipgi pranešė, kad gerai žinomas Maspetho ir apylinkės lietuviams biznierius, A. Skirmontas jau sveiksta. Pirmiau buvo pranešta, kad jis sunkiai susirgo, turėjo plaučių uždegimą. A. Skirmonto tavernas randasi 1 Brown Pl., Maspethe.

Rep.

Jau ir Vakarienė

ALDLD 185 ir LDS 13 kuopų metinė vakarienė įvyksta gruodžio 5 d., Daukanto svetainėj, 948 Jamaica Ave. Pradžia 7 val. vakare. Važiuojant Jamaica Line eleveiteriu išlipti ant Cypress Hill stoties ir eiti apie 3 blokus į rytus. Už vakarienę reikės užsimokėti $1.50. Paaugusiems vaikams — 75c. Po vakarienei bus pasilinksminimas.

V. Paukštys.

KEISTAS ORAS

Pereito antradienio vakarą Brooklyną buvo užklupus žaibų ir griaustinio audra su stambiu lietumi ir temperatūra panašia į gegužės mėnesio Bet po to lietučio užpūtė toks žvarbus ir stiprus vėjas ir užėjo šaltis, kad prisieina dantimis kalenti, numušė temperatūrą iki 20 laipsnių.

Automobiliaus Parmuštas, Jis Žiūrėjo Numerio

George Spartalis, 8 metų berniukas, 52 Barrow St., New Yorke, pereitą antradienį turėjo pasitenkinimo, kada ant jo užvažiavusis automobiliumi Heinrich Goldsmith buvo teisėjo nubaustas užsimokėti $10 ir atimta jam leidimas vairuoti automobilių.

George buvęs automobilio parmuštas lapkričio 10-tą. Automobilistas nuvažiavęs be sustojimo, bet George gulėdamas apsivertęs pažiūrėti auto numerio, jį pamatęs, ir kaltininkas patrauktas atsakomybėn.

Gaudami pėdę neužmirškite ir savo šalies reikalus — pirkite bonus ir stampas.

PARDAVIMAI

Kas turi pardavimui automobilių, prašau kreiptis sekamu antrašu: John Jurevich, 234 Cleveland St., arti Fulton St., Brooklyn, N. Y. Vieta: Cleveland Palace. Arba telefonuokite: Applegate 7-9718. Važiuodami Jamaica traukiniu, išlipkite ant Cleveland St. stoties. (282-284)

REIKALAVIMAI

Reikalingas Superintendento pagelbininkas. Su alga susitaikysime. Dėl daugiau informacijų, kreipkitės pas: J. Kosmach, 2765 Ocean Ave., Brooklyn, N. Y. (282-284)

Reikalinga merginų-moterių. Patyrimo nereikalaujama. Kreipkitės po antrašu: 173 Hudson St., New York City, N. Y. (antros lubos). (280-285)

Reikalingas superintendentas prie 19 šeimynų namo. Gaus tris kambarius su visais įtaisymais ir $25.00 į mėnesį. Vyras gali eiti dirbti. Kreipkitės nuo 8 val. ryto iki 11 v. ryto. 68 Stratford Rd., Apt. A1. Telefonas: Bu. 4-3914. (283-284)

Šį Šeštadienį Piliečių Kliube Bus Smagus Balius

Šeštadienio vakarą, gruodžio 5, Pil. Kliube, 280 Union Ave., bus balius ir šokiai. Viršutinėj salėj šoks, o apatinėj uliavos ... Šią pramogą rengia Liet. Demokratų Kliubas, kurio kambariai yra po num. 416 Hooper St. Įžanga tik 50c.

Rengėjai.

Košerni bučeriai nusitarė laikyti savo krautuves uždarytas nuo penktadienio vakaro iki pirmadienio.

GEORGE KLIMAS—FILMININKAS

Pirmas lietuvis gamina ir rodo kalbančius (Sound Film) judžius.

Turi pagaminęs gražių vaizdų iš Lietuviško Judėjimo, spalvuotų ir ne spalvuotų, kalbančių ir nekalbančių

Rodo parengimuose, parčse, svetainėse ir stubose.

Per KLIMA galima surengti paveikslų rodymą įvairių tautų ir viso pasaulio kraštų. Klimas veikia su keliom Film Distrib. Cos. Jis gali suteikti paveikslus žemesniom kainom, negu kas kitas, jis taipgi prisirenges vykti toli ir arti. Taipgi puikiai pagamina Balso ar Muzikos rekordus.

GEORGE KLIMAS

128—19th. STREET, BROOKLYN, N. Y.

Green Star Bar & Grill

Lietuviškas Kabaretas

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.

Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį!

TURIME GERŲ VYNŲ IR DEGTINIŲ

Ateikite pasimatyti su Giviais

Geriausias Alus Brooklyne

Stai adresas:

459 GRAND ST.

Skersai nuo Republic Teatro

BROOKLYN, N. Y.

Tel. EV. 4-8698

NOTARY PUBLIC

TELEPHONE STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą

PUIKIAI ĮRENGTOS DVI KOPLYČIOS DUODAMOS MYLIMIEMS PASARVOTI DOVANAI

660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

DANTŲ GYDYTOJAS

DR. A. PETRIKA

221 So. 4th Street

BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 7-6868

VALANDOS:

9—12 ryte

1—8 vakare

Penktadieniais uždaryta

Clement Vokietaitis

Lietuvis Advokatas

66 COURT STREET

Brooklyn, N. Y.

Tel. TRiangle 5-3622

168 GRAND STREET

Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 8-7179

J. GARŠVA

Graborius-Undertaker

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalsamuoja ir laidoja ant visokių kapinių

VELTUI ŠERMENINĖ

(KOPLYCIA)

Parsamdo automobilius ir karietas veselijom, krikštynom ir kitkam

231 BEDFORD AVE.

BROOKLYN

Telephone: EVergreen 8-9770

CHARLES

UP-TO-DATE

BARBER SHOP

K. Degutis, Savininkas

Prielankus Patarnavimas

306 Union Avenue

Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

BROOKLYN, N. Y.

Geral Patyrę Barberiai

Pirkite Kalėdų Dovanas Dabar

Maži rankpinigiai palaikys jums bile daiktą

Kalėdų Dovanom

Pamatykite mūsų Kalėdinių dovanų departmentą

ATEIKIT PASIRINKIT KALĖDINES DOVANAS DABAR

VERI-THIN® RAMONA VERI-THIN® RAPIER

ROBERT LIPTON

ATDARA VAKARAIS.

701 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-2178

LIETUVIŲ ATLETŲ KLIUBAS

Turės savo metinę

OLD TIMERS PARĘ

Įvyks Gruodžio 12 December

KLIUBO PATALPOJ

168 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Vakarienė 7:30 val. vakaro

Vėliau seks pasilinksminimai iki vėlai

Vakarienė $2.00 asmeniui.

Visus kliubiečius, garbės narius bei rėmėjus ir visus Atletų Kliubui gero velijančius žmones kviečiame iš anksto užsisakyti vakarienę.